

Pol Mon Korin Wumb Kumna Połpu Kindim

Pol Mon Kumb Se Połpu Korin Wumb Kin Kindim Ek Ei

¹ Mon ek ei, na Pol połup kindinj. Na nam Gos eim noman ele, to tonu kindpi mundang kin, Jiisas Kraiss nge ek se andilmin wu mił erip moł. Nga Sosenes eim sinim enginjpın ei, eim ek ka yi ku, nipi kindim.

² Kindang kin, Gos eim nge wumb tilap Korin konu ele mołmun wumb pei, en enim Gos erang kin, ok wumb konj kun ka mendpił mołmun. Molk kin, nimbił erang, enim pei Jiisas Kraiss nge wumb tilap ende puk mołmun. Wumb nii endi Jiisas Kraiss kin ek ka nik, prei erik ngonmun wumb ei, Gos nge oł kun ka erik molk kin, sinim Owundu kin nga enim Owundu kin ouni mułmun.

³ Pe kapli, sinim Erinjpın Gos kin, Jiisas Kraiss Owundu ouni, enim kapli noman ka ngokuł, nga noman emin pei ngunguł ku.

⁴⁻⁶ Pe Jiisas Kraiss nge eim ek ka enim kin erpi kin, dinga kindang pałim. Peng kin, enim ok Jiisas Kraiss kin dambiltik ok ende punmun ei, enim Gos nge oł kun ka kanim kanim pei seng kin, mołmun. Gos ek keimi ninmin ele ni, Gos noman ka pałim ele mił, yi ku piinmin. Piyangin kin, na nanim kunum kunum enim piip kin, Gos kin ka piip ek ka nip ngond. Nimbił erang Gos eim noman enim ngonum. Ngopu kin, noman kułpu, enim

ngonum ei, nimbil erang enim Jiisas Kraiss eim nge wumb mendpil molmun.

⁷ Pe enim Gos nge ol kun ka wii ngonum ei, enim ol ele sinarik kin, wii endi mulalmin mon. Ba pei sinmin yi erik kin, nga mul mei poru nimba kunum ei, Jiisas Kraiss Owundu peni ele tor omba nge kui erik molmun.

⁸ Mulangin kin, sinim nge Jiisas Kraiss Owundu peni ele tor omba kunum ei, ek kend tonmun ek ei ni, ol kis kun pinerim ol ei nge, endi enim kin peng kindnermba. Nga eim enim ambil gii nipi, dinga erpi sipi, mulang pupu kin, Jiisas Kraiss Owundu nge kunum ei, mul mei tal poru nimba kunum ei kapli poru nimba. Neng kin, enim pii gii dinga pim kin, epi endi enim kin ek endi kapli enerngii, mon!

⁹ Gos ei eim ek keimi mendpil pulwu ei, enim kapli Gos kin pii gii ningii. Gos eim enim to tonu kindpi sipi kin, eim kingam Jiisas Kraiss sinim nge Owundu kin kindang, dambiltpin o pun ende pupun mulmun.

¹⁰ Pe nanim angnan nol, na enim noman ele to konj kindip kin, ek dinga yi mil nip ngond. Ngond ek ei, Jiisas Kraiss sinim nge Owundu noman dinga ele nip ngond. Enim pei kapli, noman piik ende kindik kin, ek ende ningii. Nga enim noman eipi eipi peng kin, ek eipi eipi nik, mulerngii mon. Nga enim noman ende sek kin epi kanim kanim noman to piingii ei, enim piinmin epi omba.

¹¹ Pe nga wumb kombur amb Klowes ngii konu ele no pek molmun wumb ei, ok ya na kanik kin, ek kun ninjing. Nam angnan nol ei, enim ek mil erik kin, ek kanim kanim eipi eipi ninjing.

¹² Pe na ek yi mił piind, enim pei oł yi nge enmin; nga wumb kombur enim mołmun konu ele molk kin, ek ei nge ku nik mołmun. Na nanim Pol kin ekii sip kongun paki top enj wu moł. Wumb kombur yi ku nik mołmun na nam wumb kombur yi ku nik mołmun; na Apolos kin ekii sip kongun paki top enj wu moł. Wumb kombur yi ku nik mołmun; na nanim Piisa kin ekii sik kongun paki top enj wu moł. Nga wumb kombur yi ku nik mołmun; na nanim Jiisas Kraiss kin ekii sip kongun enj wu moł.

¹³ Enim oł yi nge kapli enerngii mon. Pe Jiisas Kraiss eim endeim mendpił mołum. Nga wu endi Jiisas Kraiss mił eipi endi mulałmin mon. Na Pol ond peri ele kularip enim oł kis kun sinerang mulnjung ele ngunenj mon? Nga enim na embe Pol ele enim noł pinenjing mon ku.

¹⁴ Na nanim ka piip Gos ngond ei, na enim endi noł pendip ngunenj; ba wu tał Krispis kin Geiyas mendpił noł pendip ngunj. Mon pim kin, wumb pei na kin ekii singii; ba Kraiss kin ekii sinerngii, mon.

¹⁵ Yi mił erang, wumb torung wumb ek yi ninerngii mon. En enim Pol embe ele noł pinjpin kin, Pol kin ekii simin. Simin ningii ek ei, kapli enenmba mon.

¹⁶ Ei keimi na nanim Sepanis eim ambim nin, kingam ambilim noł nin, na noł pendip ngunj; ba nga na wumb kombur eipi noł pendip ngunenj mon, ni piind.

¹⁷ Jiisas Kraiss na kindim ei, wumb noł pendkin ngunjii nipi, kindnerim mon. Jiisas Kraiss eim na kindim ei, eim ek ka nip, tor kindip wumb

ngumbii nip na kindim. Kindpi ei ek nip, tor kindmbii ni, ya mani mei ele wumb noman palim ek ei sip, ende kindip; mon pim kin, Jiisas Krai opu ond peri ele kulum ek ka ei, ek wii mił endi pinnermba mon. Jiisas eim ek ka ei am dinga wii mendpił pimba.

Krais Nge Dinga Ei Gos Nge Dinga

¹⁸ Pe wumb ol kis kun pinerim mił erik mołmun wumb ei, Jiisas opu ond peri ele kolpu erim ol ei, epi wii mił ni piinmin. Ba wumb Jiisas kin pii gii nik enmin wumb ei, Gos orung simba wumb ei ni piik kin, Jiisas ond peri ele kolpu, nga konj tonu opu erim Gos ek ka ei, Gos nge noman dinga mendpił salim ni piinmin.

¹⁹ Yi mił erang, Gos eim ek ka ele yi ninim, ei keimi sinim piinmin,

“Na kapli wumb noman ka wii dinga peng mulngii ei, top erip, kis mundamb, noman ka yi nge peng mulerngii, mon!”

Pe nga,

“Na nanim yi ermbii wumb nii endi, noman peng sin sinim epi pei piinmin ni piingii wumb ei, noman eipi eipi palim ei sip, eipi eipi kindmbii,” ninim.

²⁰ Pe nga noman piilmin wumb jili mił mołmun? Nga wumb Gos ek kanim kanim pei mon połmun wumb jili mił mołmun? Nga wumb ek mił elmin, wumb ya mei ele mołmun wumb ei jili mił mołmun? Gos eim ya mei ele wumb pei, noman ka palim ni piinmin ei erpi kindang kin, noman mendpił endi pinałim mon!

²¹ Gos eim noman ka owundu palim ei, eim ol yi nge erang tonu om. Ya mani mei ele wumb pei en enim noman pim ele, Gos nge eim noman to piik enjing, ei kapli enerim mon. Yi peng kin, Gos eim noman ka piipi yi erang kin, wumb eim pii gii ninjing wumb ei sipi orung sim. Seng kin, sin Gos ek ka ei kin, noman owundu pinalim mił mei wumb ni piinjing kin, ek ka ei nipin, tor kindinjpın ele nge, Gos wumb ei sipi orung sim.

²² Nga Jura wumb Gos ek ka ele piipin gii nimin; ba sin tonu epin Gos jep ol endi kanpin kin, pii gii nimin nik, yi niłmin; nga Griik wumb noman ka dinga erik simin ni piik elmin wumb ei ku.

²³ Ba sin Jiisas Kraıs ond peri ele kulum ei, sin ek ni tor kindamin. (Wumb ol kis kun pinerim er mulnjung wumb ele, sip orung sip erim ek ei, sin nipin tor kindpin ngonmun.) Jiisas ek ka ei piik kin, Jura wumb ombu geltii kulk, buł ngok enjing. Ba wumb tilap eipi wumb ombu, noman ele ek ei, ek kun pinalim mon ni, noman yi to piinmin.

²⁴ Ba wumb ombu, Gos eim sipi orung sim wumb; Jura kin wumb tilap eipi kin ouni, ek ka ei pii gii ninmin ei, Kraıs eim, ei eim Gos nge noman dinga mołum; nga Gos nge noman ka wii ei, eim mendpił mołum.

²⁵ Pe Gos eim noman wii mił ei, wumb noman owundu palim ei to mani kindim. Nga Gos nge dinga ei wii mił dinga epi ei, wumb nge dinga owundu ei to mani kindnim.

²⁶ Pe angnan noł, enim kom se piyei! Ok enim nimbił ol mił erik mulnjung? Gos eim enim to tonu kindpi mundang kin, sipi orung sim. Pe en enim ni ombu en enim mulnjung mił, ei

piinmin. Enim wumb aninga kombur noman ka wii peng mulnjung. Enim wumb aninga kombur enim dinga peng, mulnjung. Pe nga enim wumb aninga kombur wu num embe pulum ei, wumb noman ele yi mił piilmin.

²⁷ Ba Gos eim ya mei ele wumb mendpił mił mon. Wumb wii mił wumb eipi ni piinmin ei nge, Gos eim erpi, tonu kindpi sipi, wumb noman palim ni piik molmun wumb ei, topu singambil sipi ngum. Pe nga ya mani mei ele wumb wii, dinga pinalim wumb ei, Gos sipi, erpi, tonu kindpi, wumb dinga owii salim wumb ei, to singambil sipi ngum.

²⁸ Gos eim ya mani mei ele epi wumb kanik si kindinmin wumb wii mił endi sipi kin, nga wumb epi sinalim wumb yi niłmin wumb ei sipi kin, nga epi endi molalim epi endi ei sipi kin, tonu kindpi erpi ei, wumb noman palim wumb nin, epi pei dinga salim epi ei nin, pe salim epi ei to mani kindpi wii mił kindang mulmba.

²⁹ Mon pim kin, wumb endi kapli eim embeambilpi tonu kindpi kin, Gos kumb ele molpu yi ermba. Ei mon!

³⁰ Ba Gos eim enim erpi tu wupu, Jiisas Kraiss kin dambiltpi se ende kindpi kindang molmun. Gos eim Jiisas Kraiss kindang, Jiisas eim sinim nge noman konj ni, noman ka wii pul wu molum. Sinim Jiisas eim kin o pun, Gos nge ol kun ka wumb mił Gos eim sinim kaninim. Yi mił erang, Gos Gui Ka sinim kin mulang kin, sinim Gos nge ol kun ka ol ei ekii simin, nipin yi elmin. Pe nga sinim Kraiss kin pii gii ninjpin kin, Gos eim kin sinim sipi orung sim.

³¹ Mon pim kin, Gos eim ek ok nirim mił tonu omba. “Wumb nii endi ka ka piipi kin, epi ele embe ambil tonu kindmba, ei kapfi; ba wu ei ka ka piipi kin, Gos ol ka wii eririm ei piipi kin, Gos Owundu embe ambil tonu kindmba.

2

Pol Ek Ka Ni Tor Kindpi Kin, Jiisas Kraiss Opu Ond Peri Ele Ek Ei, Wumb Nii Ngum

¹ Kindang na yi ku angnan nol enim kin onj kunum ei, Gos ek keimi koi erpi pim ek ei, na nip tor kindip enim ngunj. Ngunj ei, na ek olt kinan ka wii endi nip kin, nga noman owundu pim wumb mił endi nip, enim kin ngunenj mon.

² Pe na nanim noman to piip epi kanim kanim pei, noman to piinenj ei, enim tep to ek nip ngop muls; ba Jiisas Kraiss endeim mendpil ouru ninerim ei, eim opu ond peri ele kulum ei mendpil, noman to piinj.

³ Pe enim kin op muls kunum ei, nanim dinga endi peng piinenj; nga nanim gal owundu sip pur pur tang muls.

⁴ Pe nga, nanim ek ka nip tor kindip kin, na ek andan top wumb ngunj ei, ya mani mei ele wumb noman ka owundu peng ninmin ol ei nge ninenj mon; ba Gos eim Gui Ka ele na paki tang, dinga ngang kin, ek keimi nip tor kindinj.

⁵ Ba enim nge pii gii ei, ya mani mei ele wumb noman palim ei mił, enim pinalim; ba enim pii gii ei, Gos kin eim dinga ele palim.

⁶ Peng kin, sin noman dinga palim ei nipin, wumb nii endi opu, Jiisas kin pii gii dinga nipi,

molum wumb ei kin, nipin ngonmun. Ba noman dinga ya mani mei ele wumb noman dinga mon; nga ya mani mei ele tep enim wumb ei dinga mon ku; nga dinga epi endi eipi nge mon ku; dinga ombu ele am ba.

⁷ Pe ek noman dinga endi na nip tor kindip ei, ok Gos eim nge noman dinga koi erpi pim. Kunum ele, mul mei enerim kunum ei, yi erpi pendim. Na ek nip tor kindip ei, wumb kinenjing koi erpi pim ei, Gos nge tilang ka wii sinim kanpin piimin.

⁸ Ya mani mei ele tep elmin wumb nin, wumb eipi yi ku, ei kapli Gos noman dinga ei kanik piik, kun enenjing mon. Pe en enim piilangin kin, en enim kapli Jiisas Kraiss Owundu tilang owundu pul wu ei, ond peri ele to kundnehangin.

⁹ Ba Gos eim ek ka ele yi mil nirim,
“Wumb endeim kapli endi ningil ele piik kin, nga kanik kun enarik. Nga wumb endeim kapli kom ele piinarik; nga wumb endeim noman ele to piinarik epi ei mendpil, Gos eim epi ka wii erpi kun er molpu kin, wumb nii endi eim kin noman kulk ngungii wumb ei mendpil ngumba.”

¹⁰ Ba Gos eim koi erpi pim epi ei, Gos Gui Ka kin, sinim pii gii ninmin wumb andan topu ngum. Ei eim Gos Gui Ka ele yi erpi kin, epi kanim kanim pei kurnum. Nga Gos eim epi mandring mendpil koi erpi ermbii ni piim epi ei, Gos Gui Ka yi ku erpi kurnum.

¹¹ Pe wumb endi kapli, noman palim min, nimbil ol endi ermbii ni piinim ei, wumb eipi endi piinalmin mon. Ba wumb ei, eim nge noman tuk

gui mendpił piinim. Nga Gos eim, nipe noman endi pałim ei, Gos eim nge Gui Ka ei mendpił piinim.

¹² Gos eim nge Gui Ka ei, sinim noman ka ngang sinjpin ei nge, ya mani mei ele wumb nge noman ele mon. Yi peng kin, sinim kapli, Gos eim nge Gui Ka epi kanim kanim pei wii ngum ei nge, pii poł tumun.

¹³ Ei kapli, sinim ek ele nipin tor kindpin ei, ya mani mei wumb noman ka wii pałim mił ninanmin mon! Ba Gos eim Gui Ka ele nge, sinim ek pule nipin tor kindmin. Wumb nii endi, Gos nge Gui Ka noman tuk ele mołum wumb ei, Gos nge Gui Ka ei, Gos ek ka andan topu ngum.

¹⁴ Pe nga wumb nii endi, Gos Gui Ka mulermba wu ei, Gos eim oł epi kanim kanim pei ngonum ei, kapli sinerngii. Nimbił erang wumb ei Gos kingam Jiisas kin pii gii ninenjing. Eim am keimi pii poł tunarpi kin, kapli enermba mon. En enim ombu kombur mon ni piik kin, noman to piinerngii. Nimbił erang Gos Gui Ka wu ei kin, paki tunermba mon.

¹⁵ Pe wumb nii endi eim kin, Gos Gui Ka mołum ei oł epi kanim kanim ei mok to piipi, kanpi kun enim; ba nga wumb eipi endi kapli ok, wumb ombu oł yi ermin ni piik enmin, pa nik; mok tok kanik, piik enerngii, mon.

¹⁶ Gos eim ek ele yi ninim,

“Wumb endi kapli, Gos Owundu noman pałim mił kapli piinermba. Wumb endi kapli, Gos Owundu ‘Yi erii yi erii,’ pa ninermba, mon.”

Ba pe sinim pii gii ninjing wumb, Jiisas Kraiss eim nge noman ka ei, yi mił piik molmun.

3

Gos Nge Kongun Wumb

¹ Ba nanim angnan noł, nanim pii gii ninjing wumb dinga Gos Gui Ka molum wumb kin molpu kin, ek nip ngunj mił, enim yi ku, nip ngumbii pinałim. Nimbił erang enim Gos Gui Ka mulałim wumb mił ele, ek yi mendpił nip ngond. Nimbił erang enim Jiisas Kraiss kin pii gii ei, kangil kembis mił pałim; enim pii gii dinga pinałim, mon.

² Na enim ek nip ngunj ek ei, ombu am to mił, dinga pinałim nge kuni, dinga punum mił ek yi nge mił, ende nip ngunenj. Nimbił erang enim ek yi nge, ei piingii nge, piik kun enarik mułngii. Nga pe yi ku, enim piik kun enarik molmun.

³ Nimbił erang pe yi ku, enim oł kis elmin wumb mił no pek molmun? Wu angim ek buł morung mił erik, ek mił erik, yi enmin oł ei kun pinałim mił enmin. Nga enim Gos ek pii gii yi ninarik, piik kun enarik kin, erik molmun mił, enim mei wumb yi ku erik molmun.

⁴ Yi mił erang, enim wumb endi molk yi ninmin. Na nanim, “Pol kin tep to endinj.” Nga endi yi ninim, “Na nanim Apolos kin tep to endinj.” Oł yi elmin oł ei nge, ya mani mei ele nge wumb mił molmun; ba Jiisas nge oł kun ka mendpił mił molałmin mon.

⁵ Nimbił erang enim wumb sił Pol kin Apolos tel kin ek mił enmin. Sił Gos nge kongun wu mendpił molmbuł. Sił Gos nge, eim ek ka nipil, tor kindpił,

wumb ngumbul nge kongun eipi eipi mił ngum. Kongun ele erambil ei, enim ok pendik kin, Jiisas Kraiss kin pii gii ninjing.

⁶ Nengin kin, na nanim Pol, Gos ek ka ei kumb se ni tor kindip kin, kongun yi enj. Kongun ei yi mił, wumb kuni emb mei ele taltmin. Na kumb se kongun yi erip kin, Gos eim ek ka nip tor kindinj. Nga Apolos eim na erip mundunj, kongun kumb ele, paki to erpi, tuk kindpi pum ei, wumb kuni emb kumb se talk pendik kin, ekii se konu eni pang kin, noł kulk tu wuk, bein tonum mił, Apolos eim kongun yi mił erim. Ba Gos eim mendpil, ek ei erpi mułang kin, kuni mił polpu, tonu op mong tum. Tang kin, wumb ei eim ek piik, ekii sik, pii gii ninjing.

⁷ Gos ek ka kun emb taltim wu ei Pol, eim wu num mon! Nga ekii se wu endi opu, Gos ek ka ni wumb ngopu erim konu ele paki to erim wu ei, Apolos eim wu num mon ku. Ba Gos eim mendpil, kongun erpi kanpi, sep mułang kin, opu mong keimi tang kin, wumb ok eim ek ka ei pii gii ninmin ei, Gos eim endeim mendpil Owundu molum.

⁸ Wumb nii endi, Gos nge ek ka kongun kumb se pulngun mondpu erim ei, kuni emb mił kindpi o pum. Nga ekii se wumb kombur, Gos nge ek ka kongun ele erik mundnjung ele nge, erik ok punjung ei, Gos nge ek ka ele, emb kindik pendnjing konu ele, noł mił kindik ok punjung. En enim kongun ende enjing mił ei, kumep yi ku, se orung singii ei nge, Gos yi ku ngumba.

⁹ Ba sil Pol kin Apolos, Gos nge kongun ende wu molmbul. Nga enim pei mei mił seng kin, Gos eim

nge mei konu ele kongun enim.

Nga yi ku, enim pei ngii miɓ seng kin, Gos eim nge ngii ele takpi er moɓum.

Gos Nge Kongun Wu Ei Ngii Taliɓmin Wu Miɓ

¹⁰ Gos eim nge noman kaimb si na kin ngopu, na ngii takip piiɓim wu endi tonu op, yi miɓ moɓ. Na nam ngii tekngii konu mei nop erip sinj. Na paki mani poɓup kin, ngii puɓngun mondup enj. Nga wu eipi endi opu, ngii tumunj ele tonu kindpi kin, ngii tekim. Ba nga wumb eipi endeim endeim nik, piiɓ kun erik kin, ngii tekngii.

¹¹ Gos Jiisas Krais eim ond paki dinga miɓ poɓpu angndang kin, tonu peɓ ele, ngii takinmin ei, na Jiisas Krais eim ek ka enim kin nip tor kindip ngunj. Kunum ei ekii se, nga wumb endi eipi, ond paki dinga eipi endi polk angndangin kin, tonu peɓ ele, enim ngii yi teknerngii mon.

¹² Na ek ei nip enim wumb ngond. Wumb pii gii niɓim wu endi Gos paki dinga ele epi ka kanim kanim sipik ngii takinmin ei, ku gol miɓ; nga ku silpa miɓ; nga kom ku ka mendpiɓ miɓ; ku owundu noman kultmun ku ei miɓ epi ei sik dinga muɓmba ba; nga wumb kombur ond min; kupuɓ engimb min; kuni wiis kilim ei sipik; ngii ele takinmin, epi ei dinga pinarpi kin, sikir poru nipi amb ba.

¹³ Pe wu endi kongun erang miɓ Krais nga orung omba kunum ele, opu peni ele omba kunum ele, dup opu peni ele omba kunum ei, Gos wumb pei mok tumba kunum ele, nipe kongun endi erim ei, dup opu pendpi, ambiɓ kinang wu ei kongun yi enim ei, kapɓi min mon? Ei kanik kin, pii poɓ tungii.

¹⁴ Pe wumb nii endi eim ngii ele, Jiisas Kraiss paki dinga ele kin takpi ei, kindang kin, pepi molum. Ekii se dup nonarpi nim kin, ngii dinga mulang kin, kongun wu ei kumep ka simba.

¹⁵ Ba wumb nii endi, eim kongun endi ermbii ni piimba ei, eim dup nopu erpi kis mundpu nim kin, kapli eim kumep ka sinermba; ba eim kapli Gos se orung simba. Ei yi mił, wu ei eim epi ombu, dup numba erang, se tor sengin kin, wu yi mił ka mulmba.

¹⁶ Enim epi ei, kom se piyei! Enim wumb pei Gos eim nge men tołmun ngii mił molmun. Molk kin, Gos eim Gui Ka enim kin noman tuk ele pu molum.

¹⁷ Pe wumb endi Gos eim men tołmun ngii ele erik, kis monduk, ninjing kin, Gos eim kapli wumb ei erpi kin, to kis mundmba. Nimbił erang, Gos eim men tołmun ngii ele, eim kun ka wii mendpił mulmba. Enim Kraiss kin dambiltik ende puk molk ninjing kin, pe enim Gos men tołmun ngii mił molk pungii.

¹⁸⁻²⁰ Wumb mei ele wumb, noman ka wii salim ni piinmin ei, Gos eim ningił ele, epi wii mił kenim ele nge, Gos eim ek ele yi ninim, “Mei wumb, sin sinim noman ka palim ni piinmin ei, epi kanim kanim kun pinermba mił endi erngii ei, Gos eim kapli wumb ei noman ele, ambił gii nipi, andłam ondu ngumba nge salim.” Nga Gos eim ok pulum ek endi yi ninim, “Gos Owundu eim wumb noman palim wumb ei, noman tukrung ei, eim kanpi piipi kin, noman wii mił palim ni piinim.” Pe wumb endi, ei eim ek kend topu, yi enermba mon. Wu ei yi ni piipi, ‘Na nanim ya mani mei

eġe, epi kanim kanim ei noman peng pei piind,'
ni piimba wu ei, eim noman yi miġ piipi muġmba
wu ei, eim noman wulu pang miġ muġmba. Wumb
yi ni piik yi erangin kin, kapli wu ei nga opu,
noman peng kapli, epi kanim kanim pei pii poġ
topu, kanpi kin, kun erpi muġmba.

²¹ Yi miġ erang, wu endi wumb embe to tonu
kindnermba, mon. Epi kanim kanim pei ei enim
nge simba.

²² Na Pol ni, Apolos ni, Piisa ni, mei ni, epi konj
ni, epi kuġum epi ni, pe epi moġmun ni, nga ekii epi
tonu omba epi ni, epi pei ombu enim nge simba.
Enim epi ombu eġe enim tep erik muġngii.

²³ Nga enim Krai Jiisas nge wumb. Nga Krai
Jiisas eim Gos nge mendpiġ. Yi miġ erang, wu endi
wumb embe to tonu kindnermba, mon!

4

Gos Kindim Wu Krai Nge Ek Se Andilmin Wumb

¹ Enim kapli, sin kin piingii ei, Jiisas Krai nge
kongun wu molk piingii. Sin sinim Gos nge koi
erpi palim ek keimi ei nge tep er moġpun yi erik
kin, ek ni tor kindpin moġmun.

² Pe epi endeim mendpiġ, wu endi epi kanpi,
tep erpi se moġum wu ei, eim wu num nirim miġ
mendpiġ ekii sipi, erpi muġmba.

³ Pe wu endi min, wumb pei, na nge oġ ei,
kongun kun ka tep erip oġ ei, mok tok erngii epi
ei, wii miġ erngii ni piind. Yi miġ ku, na nge oġ ei
mok top enaġ ku.

⁴ Na enim kin kongun erip na oł kis endi enj min mon, ei na piinand; ba Gos eim piinim. Gos Owundu endeim mendpił, na oł kis min oł kun ka enj ei, mok topu kindnim.

⁵ Yi peng kin, enim kaplı wumb endi oł kis min oł ka erim kin, enim sikir mok tok enerngii mon! Gos Owundu orung omba kunum ei kokul. Enim Gos Owundu orung omba kunum ei, kui er mułngii. Gos eim epi koi erpi mołum epi ei, wumb noman tuk ele ei sipi peni ele kindmba. Nga wumb noman ele epi erngii epi ei, peni ele kindang kin, wumb pei piingii. Kunum ele, Gos ei eim kaplı, wumb endeim endeim ni, oł enjing mił ei, Gos wumb ei enim nge embe ambił tonu kindmba.

⁶ Nanim angan noł! Apolos kin, na nanim kin, ek nip tor kindind ei, enim piingii nip nind. Na nanim ek ei nip, enim ngop ei, andan top mił nip ngond. Nga enim kaplı pii poł tungii ei, nipe ek endi mił nind. Enim kaplı, Gos eim ek ele ninim mił ei, ekii singii. Enim kaplı, wu endi eim embe ambił tonu kindik kin, nga wu endi eim embe ambił mani kindik kin, yi enerngii, mon!

⁷ Angnan! Enim wumb nii endi enim wu num mundnjung? Ei endi mon! Wumb pei ende mił mołmun. Pe keimi, enim epi pei salim epi ei, Gos enim ngum. Ngang kin, pe enim ek yi mił ninerngii mon! “Na oł ka wii enj kin, epi ka wii tonu om ei, ni piinerngii mon!

⁸ Enim kunum kunum yi mił ni piinjing, “Sin pe kaplı epi kanim kanim pei sinjpin. Nga epi endi noman enanim mon. Sin wu king mił tonu onjpun; ba Gos nge ek se andiłmin wumb andan

tok ngunenjing mon ku.” Pe keimi, enim king mulnjung kin, na ka piimbii ku. Yi mił pim kin, kapli sin enim kin tep to king mił mołmun.

⁹ Pe na nanim yi mił ni piip kand ei, Gos eim sin ek ka se andpin nipin wumb ei, am mer sipi, ele pim kongun ei, erngii nipi ngum. Yi mił erang, sin wumb oł yi enjing nik, sipik, tok konduk wumb mił mołmun. Wumb pe sin keningii nge nik elmin wumb mił, sin yi mił mołmun. Ya mani mei ele wumb pei ni, tonu epin enjel pei yi ku, sin minj mani kanik mołmun. Yi mił, sin dinga sinalim.

¹⁰ Wumb sin kin yi mił ninmin, ‘Enim Jiisas Kraiss nge kongun ermin oł ei nge enmin,’ ba wumb yi ninmin, ‘Enim piik kun enarik noman pinalim wumb mił nik mołmun. Ba enim noman yi to piinmin ei, sin noman ka wii palim wumb,’ ni yi piinmin. ‘Nimbił erang, sin Jiisas Kraiss nge wumb tilap mołmun.’ Nga wumb sin kin yi mił ninmin. ‘Enim wumb dinga pinalim wumb; ba sin wumb dinga salim.’ Wumb yi ni piinmin, ‘Sin wu num mołmun; ba enim wumb embe pinalim wumb mił mołmun.’

¹¹ Sin ok kin, pe kunum kunum, Jiisas Kraiss eim kongun erpin endinjpun kunum ei, kuni nin, noł nin, epi ei sinerang kin, wii pepin pepin enjpin. Nga alap nin, epi pei sinerang kin, wii mołpun endamin. Nga wumb sin kepil tok, ek buł ambilk, nik nik enjing. Pe nga sin ngii sinerang kin, tuk andpin andpin mulnjpun.

¹² Sin sinim no pepin, andpin kongun erpin ei, sin sinim angil ele kongun dinga kindpin enjpin. Nga wumb sin ek kis kun pinerim mił, ek buł ambilk enjing ku; ba sin prei erpin, Gos

ngopun, eim kapli paki tang kin, noman to ak to erpin piinjpın. Nga erpin kin, sin ngenj kumbii ngołmun kunum ei, sin kanpin, wiik tołmun.

¹³ Pe wumb sin ek buł ambilk, ek nik ngunjung ei, sin ek kun ka pim mił, nipin orung kindinjpın. Kindpin kin, ya mani mei ele wumb, sin kin noman yi to piinmin. ‘Sin kuni kiim nin, epi moł mił,’ ni piinmin wumb ei, enim epi wii mił endi mołmun wumb mił, endi kun ka mulałmin mon! Wumb ei en enim sin kin noman yi to piinmin.

¹⁴ Na nanim ek ei nge połup, enim kin kindind ei, enim piik kin, singambił singii nge, nip ngonand mon! Ba na enim ek kengip dinga ngop kin ek nip ngond. Nimbił erang, enim nam kang ambił mił mołmun. Mułangin kin, enim nam noman kułup ngond.

¹⁵ Pe enim 10,000 wumb pei kapli enim tep erik mołmun wumb ei mił molk kin, Jiisas Kraiș nik kin, andan tok wumb ngungii; ba enim ernjing pei mulałmin mon. Na nanim enim erinjing mił mendpił mołup, si kindinj. Nimbił erang enim kumb se, Jiisas eim ek ka ei piik kin, eim nge wumb tiłap molk kin, pii gii ninjing ei, na Gos eim ek ka ni tor kindip kin, enim ngunj.

¹⁶ Pe yi peng kin, na enim ek dinga nip ngond ei piingii. Na nanim noman pałim mił erip kin, andan top mundunj ele, kapli enim ekii sik, erik pungii.

¹⁷ Oł ele nge, na piip kin, Timisii kindamb kin, enim mołmun konu ele onum. Opu kin, nanim kingam mił, na eim noman ngond. Ngop pendip kin, Owundu Jiisas Kraiș nge kongun ei ambił gii nipi pum. Pupu kin, eim Jiisas Kraiș noman konj

ngang kin, na Jiisas ekii sip, kongun erip, mołup pund mił ei, eim enim nipi ngang kin, piingii. Na Gos nge tilap wumb konu eipi eipi mołmun wumb ei, ek yi ku, nip ngoł ek ka ei, eim enim kanpi kin, ni tor kindpi ngumba.

¹⁸ Wumb kombur en enim, wumb owundu mołmun ni piik kin, en enim embe ambilk tonu kindik kin, noman yi to piinmin ei, na Pol tungu erip, enim kin onermba ni piinmin. Nimbił erang, na Timosii enim kin kindinj.

¹⁹ Ba sinim nge Owundu eim noman ele kapli ni piim kin, na enim mołmun konu ele, si kirip ombii. Nga nam nipe epi endi bong nik enmin wumb ei, erngii nge kur kan simbii. Na en enim nipe epi endi ningii ek ei nge, mendpił mon; ba en enim dinga palim ei, kurup kenmbii.

²⁰ Nimbił erang Gos eim sinim kin tep er mołum oł ei, ek ninmin ele nge mon; ba Gos eim nge dinga ele mendpił palim.

²¹ Pe enim na ek piinenjing kin, na enim kin pe epi nipe endi mił, endi ermbii ei nge, enim noman to piinmin? Pe na enim kin kepil tumbii nge ombii min, na noman emin sep kin, enim noman tuk giyeng ni seng kin, enim kin ombii?

5

Wumb En Enim Oł Kis Men Tołmun Ngii Ele Enjing

¹ Pe wumb en enim oł kis erik mołmun mił, nik ngunjung. Pe wumb kombur enim mołmun konu ele tuk molk oł kis erik ei, amb ngunduk, oł kun pinerim mił enmin. Enim wumb endeim, eim arim nge amb eim seng kin, tep tokuł, no pekił

andinmbil. Oł yi nge ei, torung pii gii ninenjing wumb mołmun ei, oł yi nge ei kun pinalim mił ni piinmin.

² Pe nimbil erang en enim nge embe ambilk to kindik enjing? Ei mon; ba enim oł ei si kindik kin, nga kaimb sik, kei nik mułngii. Pe wu endi eim oł kis yi nge erim ei, enim kapli eim tuk mołum ei, to tor kindangin kin, pupu torung mułmba. Mołpu kin, enim kin tep to mulermba mon!

³ Pe na enim kin tep to mulał, mon! Ba na noman tuk gui ei, enim kin tep to mił mołum. Mołpu kin, Jiisas Krai nge dinga ełe, na wu ei oł kis kun pinerim mił, erpi mułum wu ei kin, na ek ok noman ełe piinj mił, ni tor kindip ngond. Nip kin, na enim kin tep to mołup kin, nimbii mił nind.

⁴ Na ok noman ełe piinj yi mił nind. Pe enim ok, Jiisas Krai nge dinga ełe, se kułou tok, o ende pungii. Kunum ei, na noman tuk gui enim kin tep to mułmbii. Nga Jiisas Owundu nge dinga ełe, sinim kin tep to mułmba.

⁵ Wu ei oł kis elim wu ei, tuk mołum ei, to tor kindangin pupu kin, Seisen kin ba. Pang kin, Seisin eim ngenj oł ełe, to kis mundmba. Yi mił erang kin, Jiisas Owundu orung omba kunum ei, wu eim nge noman tuk gui ei, sipi orung simba.

⁶ Pe enim engin mił erik, embe ambilk tonu kindik kin, oł yi nge enmin oł ei, kun ka mon. Enim ek ei piyei! Ek endi yi mił ninmin, 'Bres kopur owundu mił o wułum epi yiis ei, aninga kopur kindilmin. Oł yi erang kin, bres o wupu owundu elim. Ei yi mił ku, wumb oł kis kun pinalim oł enmin ei, aninga erik punmun. Nga

ekii se, ol kis wumb kin orung orung punmun.

⁷ Pe enim ol kis kun pinalim yi nge, erik molmun ei, yiis mil bres kin orung orung pei punum yi mil si kindngii. Si kindik kin, kapli enim bres konj yiis pinalim ei, yi mil ol kis pinerang kin, am kun ka mendpil mulngii. Nimbil erang Jiisas Kraais eim kolpu kin, sinim kin kindim. Kindpi kin, eim Jura wumb Eisip konu molk kin, kung siipsiip to kundnjung mil, eim sinim kin yi kolpu ngum.

⁸ Yi peng kin, kapli sinim ol kis kun pinalim mil, erpin molmun ei, si kindmin. Ei yi mil ku, Jura wumb yiis aninga kembis kindangan kin, bres o wupu owundu elim epi ei, kunum owundu Eisip konu ele, Gos en enim paki topu kin, Eisip konu ele se mengpi, tor tulum ele piik kin, bres wii erik, kuni owundu wii nolmun, epi yiis endi kindnalmin mon. Nga sinim kapli kun ka molpun ek keimi nimin.

⁹ Na yi nip mon polup kin, enim kin kindinj. Kindip kin, enim wu eipi ol kis kanim kanim kun pinerim mil, wu eipi nge amb ngunduk elmin wumb ei kin, tep tok, ende endnerngii mon.

¹⁰ Yi erang kin, enim wumb kanim kanim endi kun ka pinerim mil, ya mani mei ele wumb ol kis wu eipi nge amb ngunduk enmin; nga wumb mei ele epi kanim kanim pei simin ni piinmin; nga wumb kombur epi pei wan waning simin ni piinmin; nga gos kend men tok erik ngonum wumb ei, ol yi nge enmin wumb ei si kindik kin; nga ya mei ele epi pei si kindik kin, wumb kin wii mendpil mulngii. Na nanim enim kin mon polup kindinj ei, ek yi ninand mon.

¹¹ Ba na enim kin ek nip mon polup end ei,

pule yi mił. Wumb endi eim ek yi mił nimba, 'Na nanim Jiisas Kraias nge tilap ele mok;' ba nga eim wu eipi nge amb ngunduk tep to oł kun pinalim mił erpi kin; nga epi kanim kanim pei eim minj ku simbii ni piipi kin; nga gos kend kin men topu erpi ngopu kin; nga wumb kin ek bułambilpi kin; nga noł nok noman wulu pang kin, peng pep kun enerang kin; nga wumb eipi epi waning si kin, enim wumb yi nge ei enim kuni ende nok, tep ende tok yi enerngii, mon!

¹² Nimbił erang kongun ei na nanim kongun mon; nga enim kongun mon ku. Torung wumb Gos eim tilap ele mulalmin wumb ei, oł kis kun pinalim mił enmin pa nipin, wumb ei mok tok enerngii mon! Ei nimbił erang, ei sinim nge kongun mon.

¹³ Ba wumb ombu Gos eim tilap ele, torung molk oł kis kun pinalim mił enmin wumb ei, Gos eim kapli mok tumba. Ba pe nga, Gos tilap ele tukrung molmun wumb ei kin, enim mok tok erngii kongun mendpił palim. Gos ek ninim mił yi erngii, "Enim wumb endi oł kis elim wu endi enim kin molum wu ei, to tor kindei!" niłim.

6

Pii Gii Wumb Engnjing Kin Kos Erik Ngunerngii

¹ Pe wumb endi enim Gos nge wumb molmun konu wu ei, wumb eipi kin ek nimba wu ei pupu kin, wumb torung wumb kos piilmin wumb kin punermba mon. Nimbił erang wu ei eim singambil sinerim min? Ba wu ei eim Gos nge wumb kin kos piimba.

² Enim ei piyei! Gos eim nge wumb tilap ele molmun wumb ei, ekii se kapli enim ya mani mei ele wumb orung orung Gos kin pii gii ninenjing wumb ei kin, kii sik epi kanim kanim erngii ele piik kin, mok tok erngii. Yi mił erang keimi, enim ya mani mei ele wumb ol kis kun pinerim mił enjing wumb ei kin, enim kii sik, mok tok erik, pa yi ningii pim kin, nga ek nin, epi kembis ombu, enim nik sipik, kun erngii ku.

³ Enim ei piingii, ekii se simin kapli, Gos eim enjel molmun ei, ol endi erngii ei, sinim molpun ol ei mok topun ermin, pa nipin ngumun. Yi peng kin, sinim kapli ya mani mei ele ek nin, epi kembis kombur kun pinerim mił erik molmun ei, sinim kapli nipin, mok topun kun ermin.

⁴ Yi peng kin, sinim na mei ele kos ek nin, epi kanim kanim ele pim kin, sinim nimbił ol erang, wumb Gos kin pii gii ninenjing wumb ei kin, epi ombu mok tok enmin?

⁵ Na ek ei mon polup kin, enim singambił singii nge nip ngond. Pe keimi, wumb kombur enim pii gii ninjing wumb molmun konu ele wumb, noman pim wumb ei, kapli nik piik, enim ol kun enmin, nga ol kis kun pinerim mił, mok tok kos erngii ni piik; ba wu endi molalim min?

⁶ Ba wumb kombur, enim Gos nge wumb tilap molmun ei, en enim engnjing kos ek piik nge sipik, Gos kin pii gii ninenjing wumb kumb ele si pangin kin, wumb ei enim ol nik piik, mok tok, kos erngii min?

⁷ Enim engnjing endi si mengk, kos erngii sipinmin. Ol yi nge enim to mani kindpi kin, enim ol kun ka pim mił, enenjing pa nipi ngonum. Pe

nga enim kapli kanik wiik tangin kin, wumb enim epi waning sik; nga ek kend tok silmin mił, yi erngii.

⁸ Ba enim engnjing noł pii gii ninjing wumb kos erik kin, pin pin erik, wumb eipi epi toltuk sinmin.

⁹⁻¹⁰ Enim ei piyei! Wumb oł kis elmin wumb ei, Gos eim tep erpi mołum konu ele tuk punerngii mon. Enim wumb en enim noman ele ek kend tok enerngii, mon. Wumb ombu Gos eim tep erpi mołum konu ele tuk punerngii. Wumb ei oł kun pinalim oł elmin wumb ei, wu eipi amb ngunduk sik; nga gos kend embe ambilk tonu kindik elmin; nga wu eipi embnjing kin tep tok, no pek elmin; nga wu endi wu eipi kin amb mił tep to pek elmin; nga wumb eipi epi waning silmin; nga wu endi epi kanim kanim pei sakilim wu ei, wu eipi bun bun kulpu kin, simbii ni piilim; nga wu endi noł nang kin, noman wulu pang mołmun; nga wumb endi eim wu eipi kin ek embilmba; nga endi yi ku wu endi wu eipi tui to pendpi eim ku ni epi aninga waning silim. Wumb yi nge ei, Gos eim tep erpi mołum konu ele tuk punerngii mon.

¹¹ Pe enim mołmun wumb kombur ok oł yi nge erik mulnjung; ba pe, Gos kingam Jiisas eim miyem ele, enim noman tuk ele oł kis kun pinerim, erik mulnjung oł ei, kil ngo si kindim. Nga Gos eim nge Gui Ka ele erpi sipipi kin, enim to eipi kindpi kin, nga erang ok, wumb kun ka mendpil mołmun. Nimbił erang enim Jiisas Kraiss sinim nge Owundu ele, pii gii ninjing.

¹² Wumb kombur yi mił nilmin, “Epi kanim kanim pei, sin kapli ermin,” ni lo yi ninanim

mon; “Ba epi kanim kanim pei erngii,” ei kombur enim paki tunermba. Keimi, lo yi ninim, ‘Nga epi kanim kanim kapli pei ermbii,’ ni piind; ba na epi ombu ei na ambil gii ninarpi kin, kongun wu mil kongun wii erip mulermbii, mon.

¹³ Keimi, kuni ei sinim kirim ele nge, nga sinim kirim palim ei kuni ele nge; ba ekii se Gos eim kapli sinim kirim kin kuni kin ei Gos eim erpi kin, to poru nipi, si kindmba. Ba sinim ngenj ei sipipin, ol kis kun pinerim mil, enermin mon. Nga ei amb ambil kin tep tunarpi kin, nga or ende pepin kin, piipin andinmin, ei mon! Ba sinim ngenj ei Gos Owundu eim nge ngenj; nga Gos Owundu ei eim sinim nge ngenj ele molum.

¹⁴ Gos eim dinga ele mendpil, Jiisas Owundu kolpu pim ei, erpi sipi kin, nga konj kindim. Nga sinim yi ku, ei eim dinga ele mendpil, sinim nga kulmun ei, erpi sipi kin, nga konj kindmba. Yi erang, sinim ngenj konj kunum kunum mulmba.

¹⁵ Pe enim kom sek piingii ei, sinim ngenj pei ei, Jiisas Krai eim nge ngenj yi peng kin, nga sinim Jiisas Krai sinim eim ngenj ei, sipipin kin, nga amb andlam owul andilim amb ei nge, sinim Krai ngenj ei sipipin ol yi nge, enermin ku. Ei am mon mendpil!

¹⁶ Pe enim kom sek piingii. Pe wu endi eim amb ningil owul owul kanpi andilim amb ei kin, tep tokul, or ende pekil erngil ei, Gos ek yi mil ninim, “Wu ngenj ei opu, amb ngenj kin opu, ende pupu, si kindpi kin, amb ei kin wu ei kin ngenj ende pupu molum.

¹⁷ Ba wumb nii endi eim, Jiisas Owundu kin dambiltpi o ende pupu nim kin, eim noman tuk

gui ka molkuł kin, o ende punjnguł.

¹⁸ Oł kis yi nge kun pinalim oł ei, buł ngok, si kindngii. Oł kis kanim kanim eipi kun pinalim enmin oł ei, ngenj torung oł enmin; ba oł kis yi nge kun pinalim oł ei, eim ngenj er kis mondpu kin, oł kis enim.

¹⁹ Enim piyei! Enim ngenj noman tuk ele ei, Gos eim Gui Ka nge ngii mił, enim kin no pepi mołum. Gos nge Gui Ka, ei eim enim ngang kin, enim ngenj noman tuk ele mołum. Enim nge ngenj ei en enim nge mon.

²⁰ Gos eim enim kumep owundu to pendpi kin, sipi orung sim. Ei yi peng kin, epi kanim kanim en enim ngenj ele erngii epi ei, Gos eim embe ambilk tonu kindngii.

7

Wu Amb Silmin Oł Ei Nge

¹ Ok enim mon endi polk kindnjing ei nge; pe na mon polup kin, orung kindind. Pe wu endi eim amb endi sinarpi ni, epi endi enerim kin, ei oł ka ermba.

² Ba nimbił erang wumb ningił eipi eipi kaniłmin wumb, pei mołmun. Molk kin, oł yi elmin oł ei piki tonum. Yi mił erang, wu amb endeim endeim ni mułangin kin, nga amb wu endeim endeim ni mułang kin, oł yi mił erngii.

³ Wu ngenj ei ambim nge ngenj kapli eim pandi tunermba mon. Yi mił ku, amb ngenj ei wam nge ngenj kapli eim yi ku, pandi tunermba, mon ku.

⁴ Amb eim nge ngenj ei, eim tep erpi mułalim mon; ba amb wam eim nge ambim ngenj tep erpi mołum. Pe nga wu eim ngenj ei eim tep erpi

mulalim ku; ba amb eim wam nge ngenj ei eim tep erpi molum.

⁵ Pe wu amb el elip wu amb nge tep tonmun ol ei nge noman ele tonu om kin, kapli tep tungul. Pe nga el elip, mon pa nikil, kunum ele mendpil prei erpil, yi ermbil nikil erngil, ei kapli; nga ekii se okul, wu amb nge tep tumbul ni, noman to piingil ei kapli erngil. Mon pim kin, Seisen opu pendpi kin, kom top, mon nipi kin, yi ermba. Nga el elip, ngenj ele sipkil kin, wumb eipi kin ol kis yi nge erngil.

⁶ Na enim kii sinjing kin, wu amb simba ek ei piip nind. Nind ek ei, enim wu amb singii ei, yi mil erngii ei kapli; ba ei lo ek endi mon.

⁷ Pe na noman yi to piind. Wu amb pei na amb sinarip wii mol mil, yi mulngii; ba wumb endeim endeim ni, Gos eim en enim noman dinga kanim kanim yi mil ngum. Gos eim wumb kombur en enim wenjing min embnjing. Nga Gos wumb kombur yi mil ngum; amb sinarik; nga wu punarik, wii mulngii.

⁸ Pe na ek ei nip wu amb sinalmin; nga amb wu punalmin; nga amb wenjing kolmun wumb ei kin nip ngond. Ngond ek ei, enim yi molmun mil, na mol mil, yi erik mulngii; ei ka wii!

⁹ Ba wumb endi eim ngenj kin noman ele tep kun enermba ei, kapli wu endi amb simba min, amb wu endi ba ei kapli. Mon pim kin, wumb ei eim noman tuk ele dup mil gur neng kin, ol kis endi ermba.

¹⁰ Pe nga wu amb sinmin; nga amb wu punmun wumb ei kin, na lo ek dinga endi nip ngond. Ngond ek ei, nanim lo ek mon; ba Gos Owundu

lo ei nipi ngonum. Ei yi mił, amb endi eim wam mani kindpi kin, pun punermba mon.

¹¹ Pe nga amb wam ei mani kindpi, si kindpi pupu nim kin, amb ei, eim wii mułmba. Wu endi eipi punermba mon; ba amb eim nge wam kin orung ba ei kapli. Nga amb ei wam noman emin sepi kin, eim kapli, eim ambim se orung simba. Nga mon pa nipi kin, wu amb si kindnermba mon.

¹² Nga wumb eipi kombur kin, nanim ek yi mił nip ngond. Ngond ek ei, Gos Owundu nge ek ok nirim mił pulum, mon. Nanim nip enim ngond. Pe nga, pii gii nim wu endi, eim ambim pii gii ninerim kin, ba eim wam kin kapli, 'No pep mołup bii,' pa nimba. Nimba ei, eim wam kapli mani kindpi kin, si kindnermba mon!

¹³ Pe nga pii gii nim amb endi, eim wam pii gii ninerim kin wu ei, eim ambim kin 'Tep to no pep mołup bii,' pa nimba. Nimba ei kapli, amb ei eim wam mani kindpi kin, si kindnermba mon.

¹⁴ Pe enim piinmin! Wu endi pii gii ninerim kin wu ei, eim ambim kin tep tumba wu ei, eim oł kun ka elmin mił mułmba. Nimbił erang eim ambim pii gii nirim ele erim. Pe nga ambim eim pii gii ninerim kin, amb ei eim wam pii gii nim wu kin, tep to mułmba. Nga yi ku Gos amb ei kanpi kin, kun ka mił mułmba ni kaninim. Nimbił erang amb eim wam pii gii nirim ele erim. Ba yi peng kin, enim kangı ambił mengłangin kin, kapli kun ka mulenelangin. Ba nga oł yi enjing palim mił ei, oł kun ka erik mił mołmun.

¹⁵ Pe nga wumb endi eim pii gii ninerim kin, ei eim wam min, ambim mani kind, si kindpi kin,

bii pa nimba. Nimba ei, kapli yi ermba mił, ei pii gii nirim wu, min amb ei, kapli eim ambil gii ninerngii. Oł yi ermba mił, Gos eim ek yi nipi, “Enim noman emin palim ele, no pek mułngii,” pa nim.

¹⁶ Ba pe nim pii gii nin amb ei, nim pii kun eran kin, wanim kapli pii gii nimba min mon; nim piinan. Yi mił nim wanim si kindnenjii mon. Pe kapli, nim pii gii wu, nim pii kun eran kin, ambnim kapli pii gii nimba min, ei nim piinan. Yi mił nim ambnim si kindnenjii mon ku.

¹⁷ Ek ele nge wu amb simba ei Gos eim wumb nii endeim endeim ni mok tum. Ba epi ei kin, Gos nirim mił, wu endeim endeim ni yi mił mułngii. Mułangin mił, na lo ek yi mił nip kin, Gos tilap wumb konu orung orung mołmun wumb nip ngunj.

¹⁸⁻¹⁹ Ei yi mił Jura wu endi ngenj kopsik elmin wu endi mułang kin, Gos wii topu, se orung sim ei, eim kapli ngenj kopsik elmin oł ei, si kindmbii ni enermba mon. Pe nga torung wu endi mułang kin, Gos eim wii topu se orung sim kunum ei nge, enim ngenj kopsik enalmin oł ei, ermbii ni piinermba mon. Nimbił erang ngenj kopsik elmin oł ei min, ngenj kopsik enalmin oł ei min, ei oł mendpił endi mon; ba oł yi erngii ei oł mendpił, Gos eim nge ek enim piik kin, ekii singii ei, oł keimi mendpił.

²⁰ Pe wumb nii kanim kanim endi ok mułangin kin, Gos en enim mok topu, wii topu se orung sim ei, en enim nii ok mulnjung kin, yi ku molk pungii.

²¹ Pe enim wumb kombur wumb eipi kin

kongun wii erik mułangin kin, enim wumb noman embin to piinerngii. Yi mił, Gos eim enim wii topu, sipi orung sim. Ba nga kapli enim andlam kun seng kin, enim wumb kin kongun wii erik mołmun ei, si kindik kin, en enim noman ele kongun ei erik mułngii.

²² Wu endi wumb kin kongun wii erpi ngopu mołum ei, eim wu endi eim Gos Owundu eim wii topu se orung sim. Nga wu ei, Gos kin wii mułmba. Mułmba ei, eim erpi, oł kis kun pinerim ei si kindpi, erpi kindpi kin, wumb konj mił mołum wu ei, Jiisas Kraiss nge kongun wu mendpił mołum. Nga orung wu eipi endi kin kongun enarpi kin, Jiisas Kraiss eim wii topu, se orung sim ei, eim nge kongun wu mołpu kin, kongun wii erpi, ngopu mołum.

²³ Gos eim sinim kumep owundu ngopu kin, sinim sipi orung sim. Pe enim yi mił no pek mei wumb kin enim noman ele kan ngii mił molk yi mulerngii mon.

²⁴ Na angnan noł! Sinim Gos kin mandi pupun kin, tep to mołmun. Pe nga yi ku, sinim wumb endi ok mulnjpun kunum ele, Gos sin wii topu erim kunum ei, yi mił Gos kin ekii sipin mołmun.

Amb Wu Punenjing Amb Ni, Wu Amb Sinenjing Wu Ni, Amb Wenjing Kulum Amb

²⁵ Pe na, amb wu punarik mołmun amb ombu kin, ek yi mił nip ngond. Gos Owundu eim ek dinga endi yi nipi ngunerim mon; ba na nanim noman ele piind mił, ni tor kindip ngond. Ngond ei, nimbił erang Gos Owundu eim na kin kaimb

owundu sipi, kolpu ngum. Ngang kin, kapli enim na ek kun ka ei piik kin, ekii singii.

²⁶ Pe akip kunum ele, ol embin tui kanim kanim tonu onum ele pim kin, na yi ni piind ei, kapli enim akip molmun mił, yi ku mułngii!

²⁷ Pe wumb kombur enim embnjing molum ei, mani kind, si kindmbii ni, noman to piikin enenjii mon! Pe nga, wumb kombur enim amb sinenjing pim kin, amb endi simin ni, noman yi peng kin, noman to piinerngii, mon ku.

²⁸ Ba pe nga enim amb kombur sinjing kin, ei enim ol kis kun pinerim mił enenjing mon. Pe nga amb kombur wu punarik mułngii amb ei, wu endi pungii nge, en enim ol kis kun pinerim mił enenjing mon ku. Ba na enim wu amb sinjing wumb ei, ya mei ele ol embin tui epi kanim kanim enim kin omba ei, piip kin nind. Nind ek ei, wumb ngenj kumbii ngang kin, wumb ngenj kumbii sinmin ol ei, piip nind. Nind ek ei, enim kin yi tonu omba, ei mon, ni piip kin nind.

²⁹ Angnan nol, na nam yi mił piip nind. Sinim mei mani kunum kopur kinan tangpi simba pinałim. Yi peng kin, akip kin ekii se wu amb singii wu mułngii ei, en enim amb mulerngii mił kongun dinga erik mułngii.

³⁰ Pe nga wumb kombur ke ningii ei nge, Gos kin kongun dinga erik ke ninerngii wumb, yi mił mułngii. Pe nga wumb kombur ka piik mułngii wumb ei nge, Gos kin kongun dinga erik noman embin seng molmun wumb, yi mił mułngii. Pe nga wumb kombur epi top tok singii wumb ei nge, Gos kin kongun erik epi sinerang molmun wumb, yi mił mułngii.

³¹ Pe wumb kombur mei ele epi kanim kanim salim ei sik, nok erik pungii ba, wumb ei Gos kin kongun dinga erik kin, nga mei ele epi ei kin, noman kulerngii mon. Nimbił erang ya mei ele epi kanim kanim ombu epi eipi mił tonu opu kin, nga am pupu poru nimba.

³² Pe na nanim noman yi pałim, epi kanim kanim enim noman ei embin to piinerngii mon. Pe amb sinanmin wu ombu, Gos Owundu kongun pałim mił, noman to piik er mułngii. Nimbił erang enim Gos Owundu kin noman ka piik ngungii nge enmin.

³³ Ba amb sinmin wu ombu, en enim ya mei ele epi kanim kanim ombu, noman to piinmin ku. Nimbił erang en enim embnjing kin, noman ka to piik ngok, yi enmin.

³⁴ Yi peng kin, wumb kombur en enim noman tał peng erik mołmun. Yi mił ku, nga amb wu punanmin amb ni ambił ombu, en enim Gos Owundu kongun ei, noman to piik kin, erik mułngii. Molk kin, ei enim ngenj ele oł kun ka pałim mił erik kin, noman tuk gui ele molk enmin. Ba wu punmun amb ombu, en enim ya mei ele epi kanim kanim ombu, noman to piinmin ku. Nimbił erang en enim wenjing kin noman ka piimba, nik enmin.

³⁵ Na nanim ek nind ei nip eramb kin, enim paki top kin, kun ka mułngii nge end. Nga enim amb singii nge oł, andłam ondu ngunand; ba nanim enim oł kun ka pimba mił erik kin, nga enim. Gos Owundu eim kongun ele mendpił erik kin, am eim kin mendpił noman to piik erngii. Nga epi eipi endi, enim noman to piinerngii mon!

³⁶ Pe nga wu endi eim ambłam wu endi eipi simba nik, kuimi to kindangin kin, mułmba. Mułang kin, kung ngii pei o pang, ambił wu simba wu ei kenim ni, arim ambił ambił gii ni mułum. Mułang kin, arim eim kenim ni andłam eipi endi sinerang kin, kaplı eim noman ele piipi, ambił ei wu ei ngumba. Ngang kin, ol kun pinałim mił enerim mon. Kaplı, ambił wu ei pang kin, wu amb mułnguł.

³⁷ Ba nga arim eim dinga kindpi kin, ambłam wak tunermba. Nga epi eipi endi sikir erii erii ninermba mon; ba nga eim nge noman ele, eim kun ka tep erpi mołum. Nga eim noman ele piipi pendpi kin, eim ambłam kuimi to mundnjung kin, ambił ei wii mułpu kin, wu endi punermba mon ni piim. Yi mił wu ei ka wii erim.

³⁸ Yi mił erang, arim ambłam wu ei kuimi to mundnjung kin, wu endi ngum kin, ei kaplı ermba. Pe nga arim endi ambłam wu endi ngunerim kin, wu ei ka wii mendpił erim.

³⁹ Pe amb endi wam konj mołum ei, wam kin tep tokuł mołmbuł. Ba nga amb ei eim wam kułmba ei, eim kaplı wam kin ende punermba mon. Ba eim wu eipi endi bii ni piimba, ei kaplı ba. Ba eim pii gii ninim wu endi ba.

⁴⁰ Ba na nanim noman ele pałim mił nip ngond. Amb ei, eim wam kułmba; nga ei eim wu endi eipi punarpi kin, eim wii mołum mił, ei ka mendpił pimba. Pe na nanim noman to piind ei, Gos eim nge Gui Ka na kin andan topu mołum ku.

Kuni Sipik Gos Kend Kin Embe Ambil Tonu Kindik

¹ Pe na mon polup kindind ei nge kuni kanim kanim kombur gos kend kin embe ambilk tonu kindik ngunjung. Pe enim yi mił kii sinjing ei, am keimi mendpil. Sinim pei noman kun ka peng piipin kin, erpin mołmun. Wumb en enim yi ninmin, “Noman yi palim ei sin epi kanim kanim pei piipin, si kindpin mołmun,” pa ninmin. Ei yi erpi, enim embe ambil tonu kindang kin, ka ka piik enmin; ba wumb noman kultmun ol ei, en enim kin pim kin, en enim kapli erpi dinga kindilim.

² Pe wumb nii endi eim yi noman to pimba, “Na epi kombur am mendpil piind,” ni piimba wu ei, eim noman piimba mił, ei kapli enanim, mon. Gos wu ei kanpi epi wii mił ni piinim.

³ Ba wumb nii endi, Gos kin noman kultum wu ei, Gos eim wu ei piinim mił, eim nge wu mendpil mołum.

⁴ Pe nga kuni kanim kanim kombur gos kend kin embe ambilk tonu kindik kin, sik ngunjung ek ei, na nind. Ei sinim piinmin, gos kend ei Gos keimi mon! Ba ei min men wii mił; ba Gos eim endeim mołum. Nga sinim piinmin ei, sinim Gos endeim mendpil mołum.

⁵ Ba nga keimi, epi kanim kanim pei “Gos mołmun, nga owundu mołmun,” pa niłmin. Yi peng kin, ei tonu epin muł ele ni, ya mani mei ele, gos kend owundu ombu pei mołmun.

⁶ Yi mił, ba sinim nge Gos keimi endeim mendpil mołum. Sinim Erinjpin Gos Eim endeim mendpil. Eim epi kanim kanim pei eririm nge

pułwu. Sinim ei eim kin tep to mułmun ni piipi eririm. Nga Jiisas Krai Owundu endeim mendpił mołum. Eim epi kanim kanim pei erim ei, eim ele mendpił erim. Erang kin, sinim eim kin noman konj sipin, no pepin mołmun. Yi mił ku, sinim piinmin ei, sinim Gos endeim mendpił mołum.

⁷ Ba wumb pei epi ombu pei keimi, ei pii poł tunanmin. Nga wumb kombur ni piik kin, en enim kuni sipik kin, gos kend kin, embe ambıl tonu kindik ngunjung kuni ei, en enim nunjung. Nimbił erang en enim yi piılmin, gos kend ond ku mił, keimi mołum, ni yi piinjing. Piik kin, ei minj noman to piinjing. En enim noman tuk ele dinga piinenjing. Piinarik kin, kuni ei nunjung. Nangin kin, noman tuk ele ei dinga pinalim mił erim oł kis erpi kin, noman tuk ele to kis mondnum.

⁸ Keimi, kuni numun ei, sinim erpi sipipi kin, Gos eim kin mandi kindnermba mon. Pe sinim kuni ei nonenjpın kin, sinim embe Gos kumb ele to mani kindnermba mon. Pe nga kuni ei nunjpun kin, sinim embe Gos kumb ele to tonu kindnermba mon ku. Yi peng kin, kuni yi nge ei nunermin mon.

⁹ Ba enim kanik, kun erik mułngii! Pe enim kuni nok, oł yi nge enjing kin, wumb kombur pii gii dinga ninanmin wumb ei, bok tok, si kindik, orung puk kin, oł kis kun pinalim mił erngii. Mon pim kin, enim kuni nok, oł yi nge enmin konu ele mendpił, wumb kombur bok tok, si kindik, orung puk kin, oł kis nga erngii nge, enim noman tuk ele yi ninim.

¹⁰ Ei yi mił, nim oł ombu am piıl ni piılın, wu endi gos kend men tok ngii peł ele molkun kin,

kuni nun. Nun kunum ele, wu endi eim noman tuk ele dinga pinerim wu ei, nim kanpi kin, nim nun kuni ei, ekii se wu ei, gos kend kuni numba ku.

¹¹ Nim kan kin, nim ol ombu piilin wu, ninim ol ei eran kin, angnim endi noman tuk ele dinga pinerim wu ei, eim noman ele nim er kis mundun. Nim angnim wu ei, Krai ei ond peri kolpu kin, wu ei sipi orung sim.

¹² Ei yi mił enim ol ei erangin kin, engnjing nol noman tuk ele dinga pinałim ombu, ei erpi kis mondnum. Wumb ei kin ol kis enmin. Ba yi ku, enim ol yi nge enjing kin, Krai ei kin ol kis kun pinerim mił erik ngonmun ku.

¹³ Yi peng kin, kuni namb kin, nanim angnan nol bok tok enjing kin, nam kuni ei nge nga endi nunermbii mon. Mon pim kin, nanim angnan nol kapli ol kis endi ol kun pinerim mił erngii.

9

Gos Nge Ek Se Andilmin Wu Nge Kongun

¹ Pe epi endi erpi, na noman tuk ele ambıl gii ni se molałim mon. Pe na Gos nge ek se andilmin wu moł. Pe na Jiisas sinim nge Owundu ei na kenj ku. Jiisas Owundu nge kongun enj ei mong tum ei, enim mołmun.

² Keimi, wumb kombur yi ni piingii. Na Gos nge ek se andilmin wu molał ni piingii; ba ei keimi, na Gos nge ek se andilmin wu moł. Ei yi erang kin, enim ok pendik, Jiisas kin pii gii dinga nik mołmun. Yi ku enim kapli piinmin ei, na enim kin Gos nge ek se andilmin wu mendpił moł.

³ Pe wumb na kin kos mił erik, oł yi en yi en, nik enmin ei, nanim ek yi mił nip, orung kindind.

⁴ Pe wumb sin ek se andiłmin wumb kin kuni ni noł ngok erngii ei, sin Gos Owundu nge kongun ermin ei, sin sipin kapli numun, ei kis min?

⁵ Piisa kin Gos nga ek se andiłmin wumb eipi kin Owundu nge angim noł yi mił ku erik. Ei kapli enim ek se andiłmin wumb pii gii amb sik, sin kin tep tok Gos kongun erik andmin. Nga kapli sił yi ku erpił kin, nga kuni ngok ei sipił numbuł, ei kis min?

⁶ Banapas kin na kin mendpił sił silip, ngenj kongun erpił, kuni se nopuł mołmbuł ni, na yi piind; ba nimbił erang sił silip mendpił, yi mił ermbił?

⁷ Pe opu ond wu endi eim opu peng, opu ermba; ba ei eim kuni kan sipi, nopu mulermba mon! Pe nga wumb endi ond mong pin telmba kuni ei, nga eim sipi numba ku. Pe nga kung kau es tołum wu ei, eim kung kau am to sipi, numba ku. Yi mił elmin, nga ei nge kuni nołmun.

⁸ Pe epi ombu wumb oł kun palim mił ermin ni noman yi to piinmin ei, na oł ei nge kin mendpił ninermbii mon. Nimbił erang nga Gos eim nge lo ek epi yi ku ninim.

⁹ Sinim Gos Moses lo ek ngurum ek piinmin ei, ek yi ninim.

“Pe kung kou kombur simb ele kimbangin kin, kuni wiis mong topu, konu eipi eipi pulum ei, kung kou ombu gupu ele epi endi sik, kum tok kung kou kuni nunermba nik yi enerngii mon.”

Ei Gos kung kau ombu mendpił, noman to piipi ninim min?

¹⁰ Gos ek yi piipi, nirim ei, sinim nge mendpił noman to piipi kin, ek yi mił nirim. Keimi mendpił, ei sinim piimin nipi, mon połpu pendrim. Pe wu endi kuni telngii konu mei topu ka ermba. Nga wu endi kuni mong topu mułang kin, tengmba ei, el elip kuni mong ele kongun erangił kin, kuni kopur simbił ni piikił kin, kongun yi mił erngił.

¹¹ Pe sin Gos eim ek ka kuni mong mił, enim mołmun konu ele kindinpin. Kindpin kin, enim noman tuk ele kuni mił dinga sinjing. Sik kin, sin kunum kunum no pepin mołmun ei, enim sin kin kuni ni epi ombu, sin paki tumba epi kopur pei, enim sin kin ngungii ei, kapli sin numun ni piinmin. Piipin kin, ei kun pinałim ni piinmin min?

¹² Pe nga wumb kombur enim kin epi kombur simin ni piingii, ei kapli. Ba sin kumb se enim kin kongun erpin kin, ei kapli sin enim kin epi pei simin ni piinpin; ba oł yi nge, ei sin enenpin mon. Yi peng kin, sin sinim oł embin tui kanim kanim ei ko wupun kin, kongun erpin punjpun.

Mon pim kin, Jiisas eim ek ka ni tor kindpin enpin kin, andlam ei ondu ngunpun. Yi peng kin, sin kuni ni epi enim kin sinenpin.

¹³ Enim ek keimi mendpił piik si kindinmin. Ei men ngii ele kongun elmin wu ombu men ngii ele ngołmun kuni ei, sik nołmun. Nga wumb kung sipik, dup kalk, Gos ngołmun wu ombu, kung tongndung en enim sik, nołmun ku.

¹⁴ Yi mił ku, Gos Owundu eim lo ek yi mił nipi pendim. Ei wumb nii endi, Gos eim ek ka nik, tor

kindik kin, wumb ngungii ei, en enim kuni nin epi kanim kanim pei, Gos kongun erngii ele nge wumb ei kin, sik nok pek kin, molk pungii.

¹⁵ Ba na epi ombu endi, enim kin yi mił sip enenj mon. Pe nga mon ei połup kin ngond; ba oł ei nge, nanim ermbii nip, ngonand mon. Yi peng kin, kumb se na kulmbii ei kapli. Mon pim kin, wu endi na noman ka piind pułe ei, na enim kin ek ka nip tor kindip wii ngond ei, sipi kin, tor sipi si kindmba.

¹⁶ Yi mił, na Gos ek ka nip tor kindind. Na kongun ei mendpił Gos na buł ele tonu kindim kin, kongun ei mendpił ermbii. Nga kongun eipi endi sinalim mon. Na Gos ek ka nip, tor kindnenj kin, na noman tuk ele kis mendpił mułmba. Yi mił, kongun ei erip kin, na nanim embe ambił tonu kindnermbii.

¹⁷ Pe kongun ei, nanim noman ele mendpił ermbii nip elamb kin, na nge kongun enj ele kumep siłamb. Yi mił ermbii nip enand; ba na kongun ei end. Gos eim 'Na enjii,' pa nipi ngum kongun ei, erip moł.

¹⁸ Pe na kongun enj ele, monge ei yi mił endi sind. Na Gos ek ka enim wii nip ngunj; ba na monge endi eipi sinermbii mon. Na ka piind ele nge, ei na monge mendpił sind. Sip kin ei nge, enim ek ka ei wii sinmin.

¹⁹ Pe na nanim wu endi nge kongun wu mulał mon; ba na nanim noman ele erip wumb pei nge kongun wu moł. Mołup kin, kongun erip, wumb pei Gos sipi, orung simba nge kongun erip kin, ek ka nip, tor kindip moł.

²⁰ Yi mił, Jura wumb kin mołup kongun enj ei,

Jura wumb nok pek mulnjung mił, na yi ku erip kin, nop pep muls. Yi erang kin, Jura wumb Gos kin sip, orung simbii nge muls. Pe nga, nanim Gos lo ek Moses ngurum ei, na tep enanim; ba na wumb mił no pep mołup kin, Gos lo ek Moses ngurum ei ninim mił, ekii sinj. Sinj lo ei, nanim wumb kin tep to mołup kin, yi enj ei erip kin, wumb ei lo ek ekii sinjing wumb ei, Gos se orung simba nge enj.

²¹ Yi mił ku pe nga torung wumb tilap eipi wumb, Moses lo ekii sinenjing wumb ei no pek erik mulnjung mił, na yi ku enj. Ei yi erip kin, torung wumb tilap eipi wumb Gos kin sip, orung simbii nge, yi enj. Pe na oł yi nge end ei, erip kin, Gos lo ek to kindip kin, ekii sinenj mon. Ba ninim Krai lo ek nipi ngum ele, nanim ekii sip andind.

²² Wumb pii gii dinga pinerim wumb ei kin, na yi ku, pii gii dinga pinerim mił ku onj. Yi erang kin, na wumb pii gii dinga pinerim wumb ei, Gos kin sipi orung simba nge enj. Pe nga wumb pei oł kanim kanim enjing mił, na yi ku oł ei nge enj. Yi erip kin, na wumb aninga kombur Gos kin sipi, orung simba nge enj.

²³ Oł kanim kanim pei, ei na enj ei, yi erip kin, Gos eim ek ka nip, tor kindip kin, nga Gos embe ambił tonu kindip enj. Enj ei wumb kombur ok, Gos ek piik pii gii nengin kin, Gos en enim epi ka wii ngang kin, en enim ka ka piik erngii. Na nanim yi ku erip kin, ka ka piip ermbii.

²⁴ Pe enim keimi piinmin wumb kombur sikirik puk kin, epi ka wii endi singii nge punmun. Pupun kin ei, wu pei sikir pulmun; ba wu pei minj puk kin, epi ka wii endi sinerngii mon. Enim ei

piyei! Yi mił erang, enim yi ku, sikirik dinga puk kin, Gos nge epi ka wii salim epi ei, singii nge punmun.

²⁵ Wumb pei sikirmin ni piingii wumb ei, en enim kongun dinga erik, noman nin ngenj dinga kindik kin, noman ele epi kanim kanim to mani kindik. Yi erik kin, kapli dinga sikir puk kin, epi ka wii endi singii. Ba ekii se, epi ei, am ba; kunum kunum eim kin tep mulermba. Ba sinim sikir dinga pupun kin, epi ka wii simin epi ei, kunum kunum tep mulmba.

²⁶ Yi peng kin, na nanim kun sikirip punj, poru nilim konu ele pup kin, na kanip kin, orung orung kindnenj mon. Yi mił ku, nanim angil ele kum tonmun wu ei mił moł. Kunum kunum nanim angil tał ei, angil wii olkup top kindamb kin, wii konu pop top punalim mon.

²⁷ Ba nanim ngenj ele, kongun dinga kindip eramb kin, nanim piind noman palim mił, na ngenj ekii simba. Mon pim kin, nam Gos ek ka nip, tor kindip, wumb ngamb kin, ekii se sikir pup, bok tamb kin, Gos epi ka wii sinenj kin, na kin ka mulermba.

10

Gos Kend Kin Men Tok Erik Ngok, Noman To Piinerngii

¹ Angnan noł, na enim kin kom se piingii ei, na ek nip ngond. Sin sinim Jura wumb kupenjpın noł Eisip konu si kindik kin, Moses kin ekii sik punjung ei, kupu muł endi mandring ele, andan topu, en enim wumb mulenjing konu ele molk punjung. Puk kin, ‘Ep Noł Kundii’ pim konu

ele, tumb tok puk kin, orundung noł wer ele tor punjung.

² Pe wumb en enim kupu muł ele nin, ep noł kundii tumb tok orundung tor punjung, Gos wumb ei noł ele noł pendpi ngum. Nga ok, Moses kin tep tok, ekii sik punjung.

³ Pe en enim pei wumb mulenjing kulii konu ele, kuni ende mił nunjung ei, Gos eim en enim ngum kuni ei, nunjung.

⁴ Nga wumb pei noł ende mił nunjung ei Gos ngum noł ei, nunjung. Keimi, en enim pei kom ku ele tor om noł ei, minj nunjung. Pe nga, sinim piinmin ei Krai eim noł ngopu, paki topu kin wumb ombu en enim kin, tep tok punjung.

⁵ Ba Gos eim, wumb pei enjing oł ei, kanpi ka piinarpi kin, nga noman kułpu ngunerim mon. Yi peng kin, kulnjung wumb pei aninga ombu, mei wumb molałmin konu orung orung ele, wumb kolk kin, molk punjung.

⁶ Pe oł kanim kanim ombu, sinim kenmin ni, andan topu ngonum. Yi erpi kin, andan topu ngang kin, sinim oł kis yi nge, wumb ombu enjing oł yi nge, noman to piinerngii mon!

⁷ Nga gos kend embe ambił tonu kindik noman to piinerngii. Wumb kombur enjing oł ei mił, enim yi enerngii! Ei nge, Gos eim ek ka ele yi ninim, “Wumb mani pei ele molk, kuni nok, noł nok erik kin, nga angk tonu ok, non erik.” Yi erangin kin, gos kend kin ka piik nik enjing.

⁸ Nga ok wumb kombur wu amb eipi ngunduk kin, oł kis kun pinerim mił erik kin, yi mił erik. Oł yi nge, ei sinim yi enermin mon! Wumb kombur oł yi nge erik mulnjung wumb ei, kunum endeim

mendpil ele, 23,000 wumb pei kulnjung. Yi erang kin, enim ol ei enerngii, mon!

⁹ Sinim Gos Owundu ei nge, epi kuni ngumba min mon; ei ol ermba mil kenmin nik, wumb kombur enjing ei, yi mil enerngii mon. Yi erangin kin, ka wembii kis ok, wumb ei tangin kin, kolk poru ninjing.

¹⁰ Enim kapli, Gos sin kin, 'Ol yi mil yi mil enjii,' ei enim pa nik kin, wumb kombur ol yi nge enjing ol ei, yi nge enerngii mon! Wumb kombur ol yi nge enjing ei, Gos enjel wumb to kondulum nge enjel opu kin, wumb kombur to kondpu poru nim.

¹¹ Pe ol kanim kanim wumb ombu kin tonu om ei, wumb ol ei andan tang kin, noman to piingii, nipi erim. Nga sinim ol yi nge enerngii nipi, andan topu kin, Gos eim ek ka ele pendim palim ei, pe mul mei, poru nimba kunum ei, mandi erang kin, no pepin molmun.

¹² Yi mil erang, wumb nii endi, eim nanim Krai pii gii dinga angip mulmbii ni, noman yi to piimba wumb ei, eim kanpi, kun erpi kin, no pepi mulmba. Mon peng kin, eim ol kis kun pinerim mil erpi kin, bok topu, si kindpi kin, orung ba.

¹³ Pe ol erngii mil kenmba ol kanim kanim enim kin opu, kom topu, enim noman ngenj ele yi erii yi erii nimba ei, ol konj andlam endi eipi opu, enim kin onanim. Ol yi nge, ei wumb pei kin yi tonu opu opu erim. Ba sinim Gos kin pii gii dinga nimin, kapli Gos sinim ambilpi gii dinga nipi kin, sinim paki tumba. Nga enim Gos eim kanpi wiik tang kin, opu kom topu, erii erii nimba ei enim to mani kindnermba; ba enim dinga ele ngang kin,

dinga erngii. (Pe nga ol yi erngii mił kenmba ol endi enim kin opu, kom topu, yi erii yi erii nimba ei Gos eim enim dinga ngang kapli dinga angk pendik ol yi nge omba, ei kanik kun erik mułngii.) Nga Gos eim enim kapli paki topu, andlam topu seng kin, ol yi nge, enim kin tonu om kin, enim dinga angk mołangin kin, ol erngii mił kenmba ei, enim to mani kindnermba, mon!

¹⁴ Yi peng kin, nanim angnan nol! Enim kapli, gos kend kin embe ambilk tonu kindik, men tok erik ngok, enmin ol ei nge, buł ngok, eipi pungii.

¹⁵ Na enim kun ka piilmin wumb ei kin, ek nip ngond. Nip ek ei, enim piik mok tok, pii kun erik mułngii!

¹⁶ Pe ming ele nol wain mołum ei, sinim ol ka epi ni, ek ka nipin, Gos ngonmun. Pe sinim ming ele, nol wain Jiisas miyem mił nonmun ei, sinim Jiisas kin dambiltpi, se ende kindnim. Pe nga bres engin to nonmun ei, Jiisas ngenj mił ele, sinim Jiisas kin dambiltpi, se ende kindnim.

¹⁷ Yi erang kin, bres endeim salim ei, yi mił ku, sinim wumb pei mołmun. Mol k kin, bres ei, sinim wumb pei dambiltpi sipi kin, ngenj ende mił kindnim. Nimbił erang sinim wumb pei, bres endeim ele mendpił Jiisas ngenj mił engin topun se nonmun.

¹⁸ Pe enim kom sek piingii! Esrel wumb kung kuni, nin epi ombu, dup kalk kin, Gos nguk. Ngok kin epi ei, tongndung sik, nok yi enjing. Wumb kung, nin kuni epi ei, dup kalk, Gos ngunjung wumb ei ok, Gos kin dambiltik, o ende puk kin, eim embe ambilk tonu kindnjing.

¹⁹ Pe na ek ninj mił, ei pule yi pałim. Ei gos kend, min kuni sipik kin, gos kend kin embe ambilk tonu kindik, sik ngungii epi tał ei, epi wii mił mołum. Ei epi keimi mon!

²⁰ Mon! Na ek yi ninj. Yi mił, torung pii gii ninenjing wumb ei, Gos kin noman to piinanmin wumb ei, kuni nin epi tu wuk kin, gos kend kin embe ambilk tonu sik, ngok enmin ei, sipik kin, Gos keimi kin ngunenjing. Yi peng kin, na enim gui kis kin ende puk, ele tuk molk kin, kuni yi nge, ei se nunerngii mon, ni piip nind.

²¹ Enim kapli Jiisas Owundu nge miyem mił ming wain ele nok, nga puk kin, gui kis nge ming kin ende nunerngii mon! Nga enim Jiisas Owundu nge peł ele, kuni Jiisas eim ngenj mił ei nok eim kin mendpił men tok erik kin, nga puk, gui kis nge peł ele, eim kuni mułmba, ei sik nunerngii, mon!

²² Sinim yi eramin kin, Jiisas Owundu kin noman kis piipi ermbe ei, nipin ermin ei, yi enermin mon! Nga Jiisas Owundu nge dinga owundu ei nge, kapli sinim dinga to mani kindnim.

Sinim Kunum Kunum Gos Embe Ambil Tonu Kindmin

²³ Kapli sinim epi kanim kanim pei ermin mił, yi peng kin, en enim kapli yi mił ninmin; ba epi ombu ei, sinim paki tunanim mon. Nga sinim epi kanim kanim pei kapli ermin mił; ba epi kanim kanim ombu ei, sinim noman tuk ele dinga ngonanim mon!

²⁴ Wu endi eim oł endi erpi ei, eim noman ele mendpił to piimba, oł ei nge enermba mon. Ba

enim wumb eipi nge oġ erangin kin, noman to piik
erngii nge oġ ei nge paki tok erngii ku!

25-26 Gos eim ok ek ka yi miġ nirim,

“Mei nin nga epi kanim kanim pei moġum ei, Gos
Owundu eim nge epi pei moġum.”

Ei yi miġ erang kin, enim kung minj nim epi
kanim kanim ep top ngii eġe top tungii ei, kapli
sik nok pungii. Nga, enim kuni kaninmin ei ka
min kis kii endi sik enerngii! Mon pim kin, enim
noman tuk eġe embin to piingii.

27 Pe nga pii gii ninerim wumb endi moġpu, eim
ngii konu kuni nungii, ‘Wei’ a nimba. Neng kin,
enim bin ni noman to piingii ei kapli. Enim kuni
ei ngumba kuni ei, pei nungii. Nungii kuni ei
nok kin, nga kii sik enerngii! Mon pim kin, enim
noman tuk eġe embin to piingii.

28 Ba wu endi enim kanpi kin, ek yi nimba,
“Kuni ei sipik, gos kend kin embe ambilk tonu
kindik, sik ngunjung kuni.” Yi peng kin, kuni ei
nunerngii mon! Nimbiġ erang wumb enim kuni
sipik, yi miġ enjing, pa nipi ngumba wumb ei kin,
eim noman tuk eġe nipe ek nimba ei, piik kin, kuni
ei nunerngii!

29 Pe na enim noman tuk eġe piip ninand mon.
Ba wumb endi eipi nge noman tuk eġe, kis min
ka muġmba ei nge, na piip nind, ‘Enim kuni ei
nunerngii mon!’ Nanim kuni ei nanim noman
paġim miġ, na kapli ekii sip numbii. Pe nga wumb
endi na end oġ ei, eim noman eġe mok topu piipi
kin, ei kun pinalim; ba na nam wiik top muls.
Mon pim kin, wu endi nge noman tuk eġe kis
muġmba.

³⁰ Pe nga nanim kuni ele, Gos kin ek ka nip ngop numbii. Ba wu endi opu na kuni ek ka nip Gos kin ngopu nunj kuni ei, na kin ol yi nge yi nge en pa nimba. Ei kapli enerim. Pe nga nim kuni ei nunjii ei kapli; ba wu eipi gos kend kuni kin ek endi ekii sikin enenjii mon!

³¹ Yi mił ku, enim nipe epi endi ermbii, kuni nungii min, noł nungii min, ol epi kanim kanim pei yi erngii ei, kapli. Enim yi erik kin, Gos embe ambilk tonu kindngii nge erngii.

³² Enim Jura wumb nin, wumb tilap eipi nin, nga Gos nge pii gii ninjing wumb tilap molmun ei, noman to piingii. Nga enim erngii ol ei kanik kun erik. Mon pim kin, wumb ei Gos orung simba nge andlam ei ondu ngunerngii mon! Nga ek kanim kanim tonu omba ei, enim pii kun erik, no pek molk pungii.

³³ Pe na yi mił ku end ol ei, enim yi erngii. Ei nanim epi ol kanim kanim enj ei erip kin, wumb pei noman kulk kin, ka piingii nge erip erip end. Nga na nanim erip kin, ka piip, paki top, ermba ni enand mon. Ba wumb pei ka piik kin, paki top ermbii ol ei, erip ngond. Ngond ei yi eramb kin, Gos wumb pei se orung seng kin, eim kin mułngii.

11

Men Tok Kengip Ek Tok Elmin Ol

¹ Nanim Kraiss erpi, andan topu mundum kongun ei, ekii sip end mił, enim na kanik kin, ol yi mił ku, enim na kin ekii sik erngii.

² Na enim kin ka piip kin, enim embe ambil tonu kindind. Nimbił erang enim kunum kunum

nam kin noman to piik kin, nga Gos ol andan top nip, enim ngunj ek ei, ekii sik enmin?

³ Ba na enim piingii ek ei nip ngond ei, Krai ei eim wu pei peng erpi kin, tep erpi mołum. Nga wu mołmun ei, en enim embinjing kin peng erik kin, tep erik mołmun. Nga Krai, Gos eim peng erpi kin, tep erpi mołum ku.

⁴ Yi peng kin, wu endi prei ermba min, Gos eim ek ka koi erpi nipi, wumb peni ele kulou tok mułngii konu ele ngumba ei, nga eim peng ele, kum topu pendpi, yi ermba. Ei erpi kin, Krai nge embe ambil tonu kindnanim mon. Ba wu ei, eim singambil simba.

⁵ Pe nga amb endi prei erpi Gos kin ngopu ermba min, Gos eim ek ka koi erpi palim ele, wumb kulou tok, men tok erngii konu ele, nipi tor kindpi kin, wumb ngumba. Nga peng ele epi endi kum topu, pandi tunermba. Yi erang kin, amb ei wu mił ermbii ni piinim eim wam nge embe mani kindpi kin, nga wam eim singambil simba. Pe nga, peng kum tunarpi kin, angpi ek ninim amb ei, yi mił ku, eim peng enjin pek topu kołmung tumba ei, nga eim singambil simba.

⁶ Ei yi mił amb endi eim men topu peng erpi, kunum ele peng kum tunermba ei, nga eim peng enjin kołmung topu pek topu, esimb ermba. Ba amb ei peng enjin kołmung topu, nin pek esimb topu ermba ei, eim nge singambil piimba ei, kapli amb ei peng kum tumba.

⁷⁻⁹ Nimbił erang kumb se, Gos eim amb endi sipi, wu eneririm mon; ba Gos wu kumb se sipi kin, amb endi eririm. Nga Gos eim amb nge piipi kin, wu eneririm mon; ba Gos wu nge piipi kin,

amb eririm.

¹⁰ Yi peng kin, amb en enim Gos kin prei erpi ngopu peng enjin kum pandi tungii ei, epi andan tumba ei, wam kin mandring mulmba. Nimbil erang Gos nge enjel ol ei keningii.

¹¹ Ba Gos Owundu kin pii gii ninjing wumb ei, ol yi nge piik molmun. Pe nga amb eim mendpil mulmba ei, kapli enermba. Nga wu eim mendpil mulmba ei, kapli enermba ku.

¹² Nimbil erang Gos eim wu sipi kin, amb kumna eririm. Ba pe nga wu molmun ei, amb menginmin. Nga epi kanim kanim pei ei Gos pulwu minj molum.

¹³ Enim kapli en enim ek ei mok tok kanik kin, piik kun erngii. Ol yi nge, amb endi wumb pei kulou tok, Gos kin prei erik mulngii. Mulangin kin, amb eim peng enjin kum pandi topu, ol yi nge erpi, prei erpi Gos ngumba ol ei, kapli min mon? Ei mon!

¹⁴ Nimbil erang sinim wu amb pei nge ol elmin ol ei, sinim andan tonum. Pe nga, wu endi eim peng enjin olt pupu mulmba wu ei, eim singambil simba.

¹⁵ Ba amb peng enjin olt molum ei, Gos eim amb ngum ei, peng pandi tungii nipi ngum ei, amb moke ka wii endi salim.

¹⁶ Ba wumb endi eim peng enjin pandi tolmun ek ol yi nge ninmin ei, kapli enanim pa nipi ermba ei, nanim yi mil nip, orung kindmbii ei, sin sinim wumb yi mil nipin ol eipi endi andan topun ngonalmi. Nga Gos nge eim wumb tilap konu eipi molmun ei, ol yi nge ol eipi endi erik kin, Gos kin men tok erik, noman to piinalmin mon.

Jiisas Owundu Nge Kuni

¹⁷ Pe nga kengip ek ei, polup nip enim ngond ei, nip enim embe ambil tonu kindnermbii mon. Nimbil erang enim men ngii kulou tok enmin ol ei, kun ka enalmin mon. Ba enim ol ka palim aninga aninga erik enmin; nga aninga kombur ol kis enmin ku.

¹⁸ Kumb se, na ek yi nimbii ei, enim tuk men tok erik, kulou tok molmun konu ele, enim eipi eipi puk, tilap eipi eipi molk Gos kin men tok erik, ngok enmin. Pe na ek ninmin piind ei, kopur aninga keimi mil palim, ni piind.

¹⁹ Yi mil, enim Gos nge tilap wumb molmun konu ele, tuk tilap eipi eipi puk enmin ei, keimi enim kin tonu omba. Yi peng kin, enim molmun konu tuk ele, wumb ol kun ka elmin wumb ei, peni ele tor wangin kin, wumb pei keningii.

²⁰ Yi mil erang, enim ok eipi eipi kulou tok, Gos kin men tok erngii; ba enim ok Jiisas Owundu nge kuni simba ei, ok sik nunerngii mon. Nimbil erang, enim kuni ei, ol kun ka mil nonalmin, mon.

²¹ Pe enim kuni nungii erik, enim endeim endeim ni en enim kuni erik, singii mil, sikir nok pungii. Nga wumb kombur kuni tang molmun. Nga wumb kombur nol wain nok, wulu pang kin, andik molmun.

²² Pe en enim kuni nok, nol nok, ol yi nge erngii ei, enim ngii konu sinalim min? Ba enim Gos eim nge wumb tilap molmun ei, epi wii mil molmun ni piinmin. Nga epi pei sinalim wumb ei, to singambil monduk enmin. Pe enim ol yi nge enmin ei, na enim kin nipe ek endi nip ngumbii, ni piinmin? Na enim ol ei enmin a nip, embe

ambil tonu kindnermbii, ei am mon! Na enim embe ambil tonu kindnand, mon!

²³⁻²⁴ Pe Jiisas Owundu eim ek ei nipi, andan topu, na ngum. Ek ei na enim nip ngunj ek ei, Jura Jiisas Owundu sipi, opu orung wumb angil pendim. Epin kunum ele, kumb se Jiisas Owundu eim bres endi sirim. Nga Jiisas eim prei erpi, ek ka nipi, Gos ngopu, bres sipi, engin topu yi nim, “Bres ei nanim ngenj mił engin topu, enim paki top ngond. Ngond kuni ei nungii! Yi erik kin, nanim kin noman to piingii.”

²⁵ Nok poru nik, yi mił ku, nga noł wain ming ele multum. Jiisas ei sipi, prei erpi, ek ka nipi Gos ngopu, yi nirim. “Noł wain ming ei, na miyem mił ei nge, Gos nge lo ek konj enim nip ngonum. Kunum nenj enim noł wain yi nge sik, nungii ei, nok kin, kunum ele, nanim kin noman to piingii.”

²⁶ Yi mił erik piik mołangin kin, Jiisas ek ka nik tor kindngii. Kindangin kin, Jiisas Owundu yi erik, eim ond peri ele kołpu, nga oł pei ombu erim. Nga bres ei nungii min, noł wain ming ei nungii kunum ele, na ek ka ei nik tor kindngii ei, kunum ele Owundu nge orung omba ni piingii.

²⁷ Yi mił erang, nga wumb nii endi, eim oł kis kun pinalim erpi eim noman tuk ele mok topu piipi, kun enarpi kunum ele, Jiisas Owundu nge ngenj bres mił ei, si nopu, nga ming noł wain Jiisas miyem mił ei nopu, yi ermba ei, wumb ei oł kis kun pinerim mił erpi kin, Jiisas Owundu nge ngenj kin miyem ele, ngonum.

²⁸ Yi peng kin, wumb pei en enim noman tuk ele kumb se mok tok, en enim kii sik, pii kun erik, kaplı mulnjung kin, en enim bres ei nin, noł wain

ming ele molum ei, kapli nungii.

²⁹ Pe nga wumb endi eim ol yi nge ermba ei, bres Jiisas Owundu nge ngenj mil ei nonum; nga nol wain ming Jiisas Owundu nge miyem mil nonum; ba Jiisas ngenj pule ei nge pii pol tunarpi kin, nonum ei, eim erpi, pul ei, sinim Gos kos owundu eim kin mendpil tonu omba.

³⁰ Ol yi nge enjing ei, enim wumb kombur ening pepi erang kin, ngenj simb angil dinga pinalim. Nimbil erang enim noman tuk ele ol kun ka pinalim. Nga enim wumb kombur kulnjung; ku.

³¹ Pe en enim kumb se, kii sik, noman tuk ele, mok tok piingii. Piik kin, ol kun ka pimba mil kunum kunum enjing kin, ekii se Gos kos owundu enim kin tonu onermba, mon!

³² Ba sinim nge Jiisas Owundu sinim kin kapli, kos piipi, kii sipi, mok topu, orung opu, kumep kis topu, ngo orung kindmba ei, yi mil sinim Erinjpin Gos nge kangambil mulangin mil erim. Yi mil erang, sinim mei wumb pii gii ninenjing wumb kin, Gos kos owundu tonu omba ei, piinnermin mon.

³³ Yi peng kin, na angnan nol! Enim kunum ele, kulou tok, ok ende puk, men ngii ele kuni owundu endi nungii ei, wumb kombur wangin kin, enim kui erik mulangin kin, pei ok, kulou tok, ende molk nungii.

³⁴ Ba pe, wumb endi kuni tumba ei, eim ngii konu ele kuni numba. Ei erpi kin, wumb ei, eim enim kin kuni nge nungii. Mon pim kin, nga ekii se Gos nge kumep kis enim kin tonu omba. Pe nga, epi endi kii sinjing ei, nanim enim kin op kunum ele, na ei er kun ermbii.

12

Gos Nge Gui Ka Epi Ka Wii Wumb Wii Ngołum

¹ Pe Gos Gui Ka epi ka wii wumb wii ngołum. Ngołum ele nge nanim angnan noł enim ek keimi ei, pii poł tungii ni piind.

² Pe enim piinmin ei, okrii enim torung wumb mulnjung kunum ele, Seisen nge wumb enim wunduk, gos kend kin tuk sinjing. Gos kend ek ei piinarik kin, enim gos kend ei kin ekii sik puk enjing.

³ Yi mił erang, na noman ele enim ek ei keimi piingii. Piiik kin, wumb nii endi Gos nge Gui Ka eim kin mołpu kin, nga eim kin ek endi nipi erim kin wu ei, eim ek yi mił ninermba, 'Jiisas dup konu ele am ba mendpił kin ek buł morung' ninermba mon. Nga wumb endi Gos Gui Ka mulerim kin wu ei, eim ek yi ninermba; Jiisas eim Owundu mołum; pa ninermba mon.

⁴ Gos eim Gui Ka epi ka wii kanim kanim pei wumb wii ngołum. Ba Gos Gui Ka endeim mołpu kin, epi ka ombu ngonum.

⁵ Pe nga sinim Gos Owundu nge kongun kanim eipi eipi pałim mił erik mołmun; ba Gos Owundu endeim mendpił mołum ei, eim kin, kongun erik mołmun.

⁶ Sinim Gos nge kongun ele, dinga kanim eipi eipi sipin enmin; ba Gos endeim minj mołpu kin, eim kongun ele wumb pei sipi, dinga ngang enmin.

⁷ Gos eim nge Gui Ka ei, eim wumb endeim endeim ni, andan topu ngonum. Ngang kin, Gos eim nge wumb pei mołmun ele, paki tumba nipi enim.

⁸ Pe Gos eim epi ka wii ombu, wumb eipi eipi ngonum. Ngang kin, wumb endi Gos noman ka wii mendpił palim mił ei, Gos Gui Ka paki tang kin, nipi tor kindnim. Gos Kui Ka ende ku nga, wumb endi eim Gos noman ka koi erpi palilim oł piilim mił, dinga ngolum.

⁹ Nga wumb endi pii gii ninmin oł ei nge epi dinga oł erpi, Gos Gui Ka ende mołum ei, dinga ngang sim. Nga wumb endi Gos Gui Ka dinga ngang kin, wumb ening kanim kanim peng piingii ei, kapli erpi sipi, konj simba nge dinga sim.

¹⁰ Gos Gui Ka ende ku, nga wu endi jep oł ermbe ei nge, dinga sim; nga wu endi dinga sipi, Gos nge noman ele nipi tor kindnim; nga wumb endi dinga sipi, Gui Ka min gui kis kongun enim mił, nik kanik kin, pii poł tonum; nga epi Gos Gui Ka kin onum epi ei, Seisin gui kis kin onum ni mok tupu, piimba epi ei sim; nga wu endi ek eipi endi piinarpi kin, kanim kanim wumb pii poł tungii mił, ek ei nipi Gos Gui Ka dinga ngang sim; nga wu endi eim piinermbe ek ei, kanim kanim ok kep erpi, wumb ngang piingii dinga ei sim.

¹¹ Ba ei Gos Gui Ka endeim mendpił endeim mołpu kin, epi ka wii oł kanim kanim ombu pei erpi wumb ngonum. Gos Gui Ka epi kanim kanim ka wii pei wumb endeim endeim ngumbii ni piinim mił, yi ku ngang kin, wumb endeim endeim sinmin.

Ngenj Nge Ek Ekin Endi Salim

¹² Yi mił Kraiss nge wumb eim kin dambiltpi ende mołpu kin, ngenj ende mołum; ba simb, angil, kumb, ningil epi kanim kanim ombu pepi,

nga eim er kindang kin, wumb endeim mił mołum. (Sinim yi mił ku ngenj, simb, angil epi kanim kanim pepi, nga sinim wumb mił erpi kindang kin, ngenj endeim endeim ni mołmun.)

¹³ Pe sinim mołmun wumb, kombur Jura wumb, nga kombur wumb tilap eipi pii gii ninjing wumb; nga wumb kombur wumb endi kin kongun wii erik ngołmun; nga wumb kombur en enim nge, epi kanim kanim ermin ni piilmin. Wumb pii gii ninjing ei yi elmin wumb pei ombu, ei Gui Ka endeim ele noł pek, ok dambiltik, se ende punjung. Nga Gos sinim wumb pei Gui Ka endeim ele mendpił erpi, sipi kindang kin, o pun ende mołmun.

¹⁴ Pe sinim ngenj ele endeim mił aninga endi pinalim mon; ba ngenj simb, angil, kumb, ningil epi kanim kanim aninga pei mołum; ba ngenj endeim ele mołum.

¹⁵ Pe wumb endi nge eim simb ei, eim yi nimba, “Na nanim angil pinal mon. Yi mił ku, “Nanim ngenj ele aninga pinal ku,” pa ni simb yi nimba. Ba simb eim ngenj ele aninga mołum.

¹⁶ Pe wumb endi nge eim kom ei yi nimba, “Na nanim ningil pinal mon! Yi mił ku, nanim ngenj ele aninga pinal ku.” Yi nimba; ba kom eim ngenj ele aninga mołum.

¹⁷ Pe sinim ngenj pei ningil minj pep pulang kin, ek tangk kin, elangin ei erik, piilangin mił nenj? Pe nga kom minj pei ngenj ele pep pulang kin, mur top kunum ngop elangin, epi ei er piilangin mił nenj?

¹⁸ Ba ngenj ei yi mił mon. Gos eim sinim ngenj ele epi endeim endeim ni pendim ei yi mił; ei eim

noman to piipi, ermbii ni pirim mił, eririm.

¹⁹ Sinim ngenj ele aninga mił endi piłang kin, ei ngenj mendpił ele endi pinenłang mon.

²⁰ Ba sinim ngenj ele, yi mił pinałim mon. Wu amb ngenj ele simb, angil, kumb, ningil, epi kanim kanim aninga pei, ngenj ele palim. Ba yi mił erang, wumb ngenj endeim palim. Yi mił ku, sinim pii gii ninjing wumb tilap ende molmun; ba kongun eipi eipi palim.

²¹ Yi peng kin, wumb endi nge ningil yi nipi angil kin, kapli yi ninermba mon. “Na nanim mendpił kapli ngenj kongun ele ermbii,” pa nim. “Sikind pui!” Nga wumb endi nge peng yi nipi, simb kin kapli yi ninermba mon ku, “Na nanim mendpił kapli ngenj kongun ele ermbii,” pa nim. “Sikind pui!” pa nim.

²² Ei yi mił mon! Ngenj ele aninga piinmin ei, dinga pinałim; ba ei ngenj ele pinerim kin, ngenj ei kun ka pinermba mon ku.

²³ Pe nga ngenj kombur sinim piipin ei, epi mendpił mon; epi wii mił, ni piimin. Ngenj aninga ei, pandi topun, er ka erpin, kanpin kin, kun erpin se andinmin. Pe nga ngenj endi ka pinałim ni piinmin ei, er ka erpin nga kanpin kin, kun erpin se andinmin. Yi peng kin, sinim ngenj ele aninga, singambil sinermin.

²⁴ Pe sinim ngenj aninga, ka mendpił salim ei kapli, kongun endi ka erpin ngumun pinałim. Gos eim mendpił yi erpi kin, ngenj se endi kindpi, pendim palim. Erang kin, ngenj aninga kombur ele en enim wii mił ni piinmin; ba eipi aninga kopur erpi sipi, tonu kindang kin, embe tonu

kindim.

²⁵ Yi peng kin, ngenj ele aninga aninga orung orung si kindnerngii mon! Ba ngenj ele aninga eipi eipi palim ei, noman ende sek kin, endeim endeim ni noman to piingii.

²⁶ Yi mił ku, sinim pii gii wumb ei, ngenj aninga aninga mołmun. Mułangin kin, ngenj ele aninga aninga palim ei, ngenj ele aninga endeim kumbii sim kin, ei ngenj pei, kumbii minj sik pungii. Pe nga ngenj aninga endeim nge embe ambilk tonu kindnjing kin, ngenj pei yi ku ka piingii.

²⁷ Enim pei Krais nge ngenj mił mołmun. Enim endeim endeim ni Krais nge ngenj aninga aninga ele, molk tuk tuk enmin.

²⁸ Pe Gos eim nge wumb tilap ei, eim kongun ka wii ngang kin, erik mołmun. Kumb se mołmun ei, Gos ek se andiłmin wumb; nga Gos ek ka koi erpi palim ei, piik niłmin wumb; nga ekii se, wumb kin ek andan to ngołmun wumb; nga wumb ombu jep oł kanim kanim elmin wumb ombu; nga mering ening peng kanim kanim kapli erik sipik kun elmin wumb; nga wumb eipi paki tok elmin wumb; nga wumb kongun elmin wumb nge tep elmin wumb; nga wumb ek eipi eipi piinenjing ek ei sik, nik tor kindiłmin wumb.

²⁹ Pe en enim wumb pei, Gos eim ek se andiłmin wumb pei mon; nga en enim wumb pei, Gos epi ekii se ermbe epi ei piik niłmin wumb pei mon ku. Nga wumb pei Gos nge ek andan tołmun wumb pei mon; nga wumb pei, jep oł kanim kanim elmin wumb pei mon ku.

³⁰ Nga wumb pei ening peng kanim kanim pimba ei erik, kun erik, paki tok, elmin wumb

pei mon; nga wumb pei ek eipi eipi wumb ei piinanmin ek ei, ningii wumb pei mon; nga wumb pei ek ei kep erik sik, wumb piingii ek ele tuk kindang kin, piingii ei, wumb pei erngii wumb, pei mon ku.

³¹ Ba enim noman tuk ele, dinga kindik kin, Gos Gui Ka enim wii ngum epi ka wii ombu minj, noman to piik singii. Sik kin, yi erang, andlam ele nanim andan tumbii, ekii sinjing ei, am ka wii mendpil ei nge, noman kultmun ol ei.

13

Noman Kultmun Ol Ei

¹ Pe na nanim wumb eipi eipi nge ek ei piip nimbii min, Gos enjel ninmin ek ei piip nimbii. Ba pe, nanim noman kultmun ol ei, nanim kin pinerim kin, nanim ek nimbii ei, epi wii beli kepui tangin kin, gur ninim min, ond giramus kepui ngonmun ei mił, nanim ek ei yi mił pimba.

² Pe na nanim Gos eim epi ekii se ermbe ek ei, ni tor kindilmin ol ei dinga sip nimbii nin, Gos nge ek koi er palim ek ei pei piimbii nin, Gos eim noman ka wii ei epi kanim kanim pei nam piił ku. Nga nam pii gii dinga pim kin, ei kapli komung ei, orung pui nimbii, kapli ba; ba nam noman kultmun ol ei nge, nam kin pinerim kin, kapli nam epi wii mił mendpil mulmbii.

³ Pe nanim epi kanim kanim pei seng sip kin, wumb epi sinalim wumb ngumbii. Pe nga nanim ngenj Gos opu orung wumb ngamb kin, wumb ei sik, dup kelngii; ba na nanim wumb noman

kulk enmin ol ei, nanim kin pinerim kin, kapli ei nanim paki tunermba mon.

⁴ Noman kulk ngok enmin ol ei, yi mil peng. Wumb eim kin ek kis nik ngok enjing; ba eim ek ka nipi, orung kindmba; nga wu ei, wumb eipi paki ka tolum; nga eim wumb eipi endi epi min ka wii epi salim wumb ei kin simbii ni piipi kin, noman kis piipi, ngonermba mon. Nga yi ku, wu ei, eim embe ambil tonu kindnalim mon ku. Nga wu ei eim noman el ambil tonu kindnalim mon.

⁵ Pe nga noman kulk ngolmun ol ei, wumb eipi kin ol kun pinalim mil, ol erpi kin, ol ei enalmin mon. Pe nga ol ei, eim nge epi mendpil eim noman topu pinalim mon. Nga ol ei sikirpi jiki pang wu endi kin ni epi kin ei enalim mon. Nga ol ei, wumb eim kin ol kun pinalim ol ei eim kin enmin; ba ei eim noman to piinalim mon.

⁶ Pe nga noman kulmun ol ei, wumb nge ol kis kun pinalim ei kin, ka piinalim mon. Ba wumb Gos nge ol kun ka elmin ol ei kin ka piilmin.

⁷ Pe nga noman kulmun ol ei, wumb noman ele elmin ol ei kin ka piinalim; ba ei ek ni tor kindnalim embin ei ko wupu, si kindnalim mon. Pe nga ol ei pii gii nilim ei eim wumb kin epi ka wii elmin, kis enalmin mon. Pe nga ol ei, eim Gos ol ermba ei piipi kin, kui er molum. Pe nga ol ei, eim ol embin tui eim kin tonu om; ba eim dinga angilim.

⁸ Noman kulmun ol ei nge, kunum kunum pepi ba minj, poru ninermba mon. Ba nga Gos ol ekii se ermba ni tor kindilmin ol ei, poru nimba. Pe nga ek eipi eipi wumb piinalmin ek ei, wumb kombur sinjing; ba ei kapli nga ek tingnerngii

mon; ei poru nimba. Nga ol ei, noman owundu koi erpi palim ol ei, poru nipi, si kindmba.

⁹ Ei yi mil, pe sinim ol ei, noman ka wii ele aninga kopur piilmin. Nga pe sinim ol ei, Gos epi koi erpi palim ei ekii se ermba ol ei, ni tor kindilmin aninga kopur piilmin.

¹⁰ Pe nga ekii se sinim noman piilmin ol kun ka wii mendpil tonu omba kunum ei, noman piilmin dinga ol ei aninga kopur kun ka pinalim mil, ei poru nipi, si kindmba; ba noman kultmun ol ei, kunum kunum mulmba.

¹¹ Ok kunum ele, nanim kangil kembis muls. Kunum ei, nanim ek tenginj ei, kangil kembis mil ek tenginj. Nga na kangil kembis mil noman to piinj. Nga nam kangil kembis mil noman ele mok top piinj. Ba ekii se, pe nanim wu molup kin, kangil kembis noman ele ol ei si kindip, poru ninj.

¹² Kapli pe, sinim nol ele kaninmin ei, min men ele, ei kun ka mil mon. Ei yi mil ku, sinim Gos ek keimi aninga kopur pii pol tunanmin. Pe nga ekii se, Jiisas Owundu orung omba kunum ei, sinim Gos nge noman ka wii piik kenmin. Yi mil ku, pe sinim wumb kumb ningil kaninmin. Pe na Gos ek keimi aninga kopur piind; ba ekii se, na Gos ek keimi pei piimbii. Ei yi mil ku, Gos eim na kin pei kanpi piinim.

¹³ Ba pe nga, ol kunum kunum palilim ol ei, tekliki molum. Ol ei endi Gos kin pii gii nilmin ol; nga ol ei endi, Gos kin kui er molmun ol; nga ol ei endi, noman ngołmun ol, palim. Ba kumb se mendpil ol ele noman ngołmun ol ei nge palim.

14

Gos Gui Ka Epi Ka Wii Kumna Wii Ngonum

¹ Yi mił erang, enim wumb noman kulk ngok elmin ol ei, noman am dinga nga kindik kin, to piingii. Piyangin kin, nga enim noman ele to piik, Gos Gui Ka epi ka wii kanim kanim wii ngang kin, singii. Ba Gos Gui Ka epi ka wii kumna epi ei, enim noman dinga kindik kin, singii. Singii epi ei, Gos epi koi erpi, ek keimi palim epi ei wumb ni tor kindik kin, ningii.

² Pe nga, wumb endi ek eipi eipi piinanmin ek ei, ninim ei nipi, ya mei ele wumb ngonanim mon; ba eim ek ei nipi, Gos kin kun ngonum. Nimbił erang, wumb endi mołpu kin, ek ei pi-inanim. Ba Gos Gui Ka ele nge, dinga ei, Gos ek keimi koi erpi, palim ek ei nipi, tor kindipi erim.

³ Ba nga wu endi Gos eim ek keimi ol ekii se erpi, tonu omba palim ek, ei nipi, wumb ngonum. Ngopu erang kin, wumb pii gii dinga erpi, nga wumb noman ele to piik, ol kun ka palim ei, erik mułangin kin, nga wumb noman tuk ele dinga sik, emin mułngii.

⁴ Pe wu endi eim ek eipi eipi piinanim ek ei nimba, wu ei, eim noman tuk ele mendpił paki topu, ngonum; ba wu endi Gos eim ek keimi ol ekii se ermba ol palim ek ei nipi, wumb ngonum ei, Gos nge tilap wumb pei nge noman tuk ele paki topu ngonum. Yi mił, enim Gos ek keimi koi erpi palim dinga ei singii.

⁵ Pe nga, nanim yi ni piind. Enim pei kapli ek eipi eipi wumb piinanmin ek ei, ningii ni piind; ba na enim noman owii ngond ei, enim pei Gos

eim ek keimi, koi erpi palim ek ei ni tor kindik ningii. Pe wumb ei, Gos eim ek keimi koi erpi palim ek ei, nipi wumb ngonmun. Nik wumb ngonmun kongun ei, am epi owundu mendpił pupu, pepi ba; ba nga wu endi eim ek eipi eipi eim piinanim ek ei nipi, wumb ngonum. Ba pe nga wumb endi mołpu pendpi kin, ek ei nge kep erpi ngang mulerim kin, kapli ek ei, Gos tılap wumb pei paki tunerim mon. Tunerang kin, wu ei ek eipi eipi ni tor kindpi ermba wu ei, eim kongun mani mułmba.

⁶ Pe na angnan noł, na enim kin ombii kunum ei, op kin, enim piinerngii ek eipi eipi nip ngumbii. Ba nga na enim kin Gos ek keimi konj endi nipi ngumba ei, nip enim ngunermbii min; Gos ek ka pułe koi erpi palim enim kin nip ngunermbii min; Gos eim ek keimi koi erpi palim ek ei, nipi tor kind ngunermbii min; nga enim piingii ek kombur, nip andan top ngunermbii kapli na ek eipi eipi piinand ek ei, enim kin nip gunj kin, ei epi pei enim paki tunermba mon!

⁷ Yi mił ku pe nga, mingał min giisa, noman konj pinalim wumb mił, pe nga golang ek eipi eipi kun ka tingnerim kin, sinim golang ek mong ei pii kun enanmin mon!

⁸ Pe nga, wu endi eim opu nginmał erngii kunum tang seng kin, wu endi wii tumba ei, kun ka tołmun mił tumba. Nga wii kun tunerim kin, wumb opu nginmał erngii nge erik, kun erik mulerngii mon.

⁹ Nga enim yi mił ku, nga wumb endi kapli enim ek mong eipi endi wumb piinerngii ek ei nengin kin, kapli ek pułe ei, pii poł tunerngii mon. Ba

enim ningii ek ei, konu pop top sipipi, ek wii mił endi kindang kin, punum.

¹⁰ Yi mił, mei konu orung orung ek eipi eipi pei pepi punum. Ba ek ei, ek wii mił mon. Ek ei nge, pule eipi eipi salim.

¹¹ Ba wumb ningii ek ei, na pii poł tunenj kin, ningii wumb ei, tiłap eipi wu ni piingii; nga yi ku, wumb ek eipi ningii wumb ei, tiłap eipi ni piimbii.

¹² Pe nga enim yi mił ku, Gos Gui Ka nge epi ka wii ei wii ngonum ei, simin ni piinmin. Pe nga, enim kapli noman ele to piik kin, Gos Gui Ka epi ka wii ei wii ngum epi sik, kongun dinga erik, Gos nge tiłap wumb pii gii dinga sek kin, ei nge Gos koi erpi palim dinga oł ei simin.

¹³ Pe wu endi eim piinanim ek eipi endi nimba ei, eim Gos kin prei erpi, kii seng kin, ek ei, ak topu, ni tor kindmba oł ei, Gos eim paki topu ngumba.

¹⁴ Pe enim ek eipi eipi piinanmin ek ele nge, enim prei enjing kin, enim nge noman tuk gui ei prei erpi mołum; ba enim noman ele prei enanim mon.

¹⁵ Yi mił peng, enim ek eipi eipi piinanmin ek, Gos Gui Ka paki tang kin, prei erngii. Enim kapli enim nge noman tuk gui ele, prei erngii; nga enim noman ele yi ku, prei erngii. Nga enim ek eipi eipi piinanmin ek, enim nge noman tuk gui ele golang nik piingii. Nga enim noman ele golang nik piingii ku.

¹⁶ Nim yi enen kin, pe nim noman tuk gui ele mendpił, ek ka nikin, Gos kin ngunjii. Pe nga wu endi tuk kulou tungii konu ele mołum; ba eim ek ei pii poł tunanim ek ei, keimi ni ngumba; ba nim

prei erkin, ek ka nikin, Gos ngunjii ei, eim kapli nimba; ba ek ei pii pol tunanim, mon ku.

¹⁷ Pe nga ninim ek ka nikin, Gos ngunjii ei, ka piim kin, wu endi nim kin tep to mulmba wu ei kin, noman tuk ele paki tunerim mon.

¹⁸ Pe na Gos kin ka piip, ek ka nip ngond ei, ek eipi eipi piinand ek ei, ni tor kindind. Kindind ek ei na mendpil nip tondrung pup; nga enim pei kambip, mani kindind ei, enim ek eipi eipi piinanmin ek ei, ni tor kindinmin.

¹⁹ Ba Gos nge tilap wumb ei, Gos kin ek ka nik elmin kunum ele, na noman ele kapli ek mong endeim endeim ni, angil orung mendpil nimbii. Nipi ek ei, kapli wumb eipi pei mulangin kin, ek ei andan top nip ngumbii. Ba na ek eipi eipi piinand ek mong 10,000 pei ek mong ei, ninermbii mon. Nimbi erang ek ei enim noman tuk ele, paki tunermba mon.

²⁰ Angnan nol! Enim ol ei nge, noman ele kangi ambil kembis mil yi mulerngii, mon. Ba ol kis ele nge, kapli enim kangi ambil kembis mil ol kis enalmin mil ku, noman to piik erik mulngii ei kapli. Ba en enim noman ele nge, dinga pang kin, wumb dinga mil mulngii.

²¹ Gos eim nge lo ek ele yi mil polk, pendnjing palim.

“Wumb eipi gupu ele nin, wumb ek eipi nilmin wumb ombu nin, na wumb ei kin ek nemb kin wumb ei, piingii nip ninj. Ba yi ku erik, nanim ek nind ei piinanmin,” Owundu yi nim.

²² Yi mil erang, wumb ek eipi eipi piinanmin ei, ni tor kindmin ek ei, Gos nge pii gii ninjing

wumb nge mon; ba Gos nge dinga jep kin pii gii ninenjing wumb ei kin, andan tonum. Ba nga Gos ek keimi koi erpi palim ni tor kindinmin ek ei, pii gii ninenjing wumb ei kin, ek mon; ba ek ei, Gos kin pii gii ninjing wumb ei kin, Gos noman ele, andan tonum.

²³ Yi peng kin, Gos nge tilap wumb pei kulou tungii kunum ele, nga wumb ombu pei en enim ek eipi eipi piinanmin ele, tangk ni tor tor er mulngii. Pe nga wumb kombur, torung molmun min, pii gii ninenjing wumb kombur ok, mulngii ek ei piik, en enim yi ningii, “Ei enim noman mendpil pinalim, wulu pang kin, nik er molmun ni,” yi ningii.

²⁴ Ba enim Gos eim nge ek keimi koi erpi palim ek ka ei, nik tor kindnjing kin, wumb kombur pii gii ninenjing wumb mulngii min, torung wumb kombur, tuk ok mulngii ei, ek ei opu, noman tuk ele kileng tang kin, noman ak to piingii min, en enim ol kis kun pinerim mil enjing pimba ei, mok tok piingii.

²⁵ En enim noman tukrung koi erpi pimba ei, opu peni ele tor omba ei, en enim Gos kin ming kopsing, pii pol molk kin, Gos kin noman to piik kin, ek ka ni ngungii. Nik kin, yi ni tor kindngii ei, “Gos keimi ya sinim kin molum.”

Gos Kin Men Tok Elmin Ol Ei Kun Ka Pimba

²⁶ Angnan nol! Na yi mil ni piind, ei kunum enim o ende puk, Gos kin ek ka nik erngii ei, wu endi golang nimin ni tu wulum. Nga wu endi ek andan tolum nge wu. Nga endi Gos ol erim ek ei nipi tor kindilim nge wu. Nga wu endi ek eipi eipi piinanim ek ni tor kindilim nge wu. Nga wu

endi ek eipi pule ei ak topu, ni tor tor erpi ngolum nge wu. Epi kanim kanim erngii ei Gos nge tilap wumb paki tolum epi minj erngii.

²⁷ Pe nga wumb endi ek eipi eipi piinermba ek ei, nimba pim kin, wumb tal nin, tekliki mendpil, kapli ningii kunum endeim wu endeim mendpil nimba. Nga wu endi kapli ningii ek, endeim endeim ni kep erpi kindang kin, ek ei piingii.

²⁸ Pe wu endi piinerim ek, eipi eipi nimba wumb mulngii; ba ek kep ermba wu endi mulerim kin, wu ek nimba wu ei, wu yi nge ei kulou tungii konu ele, ek tingnermba mon. Ba eim ni piipi kin, nga ek nipi konu eipi pupu kin, ei eim kin Gos kin mendpil nimba.

²⁹ Nga wumb tal min tekliki, Gos eim nge ek ka koi erpi palim ol ei nik, tor kindngii. Nga wumb kombur molk, kanik pii pol tok, 'Yi ninmin yi ninmin,' nik mok tok erngii.

³⁰ Ba nga wu endi tuk kulou tungii konu ele molpu kin, ek nimba ek endi konj Gos eim andan topu ngum. Ngang kin, wu ei piipi kin, eim kin wu endi kumb se angpi ek nipi kin, tor kindpi ngopu mulmba wu ei, ek ninermba mon!

³¹ Enim pei kapli Gos eim ek ka koi erpi palim ei nik, tor kindngii. Ba wu endeim endeim ni ku ni pangin kin, wumb pei tuk mulngii ei, paki tang, piik sik kin, noman tuk ele dinga ngang singii.

³²⁻³³ Pe nga Gos eim ol kun enalmin ol ei nge, pulwu mon; ba Gos eim noman emin pulwu molum. Yi ku, Gos eim ek koi erpi palim ek ka ei nik, tor kindik, wumb ngolmun wumb ei, en enim noman tuk gui ei, en enim tep elmin. Yi erang kin, wu endi ek nimba, wu eipi endi, kom seng kin wu

eipi nimba.

³⁴ Yi peng kin, Gos nge tilap wumb yi mił ku amb en enim Gos nge tilap wumb kułou tungii konu ele angk, ek endi nik, enerngii mon. En enim angk, ek endi tangk, nik enerik mon; ba wenjing kin ek piik, ekii sik erngii. Erik kin, Gos lo ek ele ok, yi mił nirim.

³⁵ Pe amb en enim ek endi pii kun enarik, kii singii peng kin, amb ombu en enim ngii konu ele puk, wenjing kin kii sik, pii poł tungii. Nga kułou tok molk, ek ningii konu ele, amb endi angpi, ek kii sip, yi enermba mon. Nimbił erang oł kun pinałim ei, en enim singambił singii.

³⁶ Nimbił erang enim oł ei nge, ekii sinenjing? Gos eim ek ka ei, enim kin mendpił tor om min? Nga Gos ek ka ei enim kin mendpił tonu om min?

³⁷ Pe wumb endi eim Gos nge ek ka koi erpi pałim ei nipi, tor kindpi kin, wumb ngumbii ni piim kin, nga Gos Gui Ka ei ka wii epi kanim kanim wii ngonum dinga ei, endi sim pim kin, eim kapli noman to piimba. Ele nge, na mon połup enim ngond ei, Gos Owundu eim nge lo ek dinga nipi ngum.

³⁸ Pe wumb endi na Pol ek ei piinarpi, noman eipi eipi piipi endim kin, enim wu ei kin yi piingii. Wu ei Gos nge ek ka koi erpi pałim ni, tor kindnałim wu ni piingii.

³⁹ Yi peng, nanim angnan noł! En enim Gos ek ka keimi koi erpi pałim ek ei, ni tor kindik kin, ngungii kongun ei, noman dinga kindik erngii. Ba enim wu endi ek eipi eipi piinanim ek ei, nimba wu ei, mon pa ninerngii mon! Nga ek pii poł tunerngii ek ele, pinermin pa ninerngii mon!

⁴⁰ Ba sinim Gos kin ełmin oł pei, enim am kun ka pimba mił, mendpił erik pungi.

15

Jiisas Krai To Kundjung Ba Nga Konj Tonu Om

¹ Pe nanim enim kin nga nemb kin, piingii. Angnan no! Jiisas Krai eim ek ka ei nip enim ngunj. Ngunj ek ei, enim piik sinjing ełe nge, en enim pii gii ei erpi, dinga kindang kin, enim angk, dinga kind er mołmun.

² Ek ka ei, na nip tor kindip enim ngunj ei, ek ka ełe Gos erpi, enim sipi orung sim. Ek ka ei enim noman tuk ełe ambilk gii nik mułngii. Ba enim pii gii ninjing ei, epi wii mił pim kin, Gos enim sipi orung simba min?

³ Pe na nipe ek endi ok sinj ei, nip tor kindip, enim kin ngond. Ei yi mił, ei am epi owundu mendpił, Krai eim ond peri ełe kołpu, sinim oł kis kun pinerim enjpin ei, kil ngum. Ngang kin, ei tuk Gos eim nge ek ok nirim mił, yi nipi palim.

⁴ Wumb Jiisas kui tunjung; nga kunum tekliki ełe nge, nga angpi, konj tonu om. Om ei, Gos eim nge ek ełe yi nirim mił palim.

⁵ Kumb se Jiisas Piisa kin tor wang kin, Piisa eim kenrim. Nga kunum endi Jiisas ek se andiłmin wumb mulk konu ełe tor wang kin, kenik.

⁶ Nga Jiisas eim nge wumb tiłap 500 pei kin opu, nga kopur kin eim kenjing ei, kunum ende minj kenik, wumb kopur pei konj mołmun. Ba nga wumb kombur kulnjung.

⁷ Nga Jiisas opu, Jeims Jerusalem men tolmun ngii tep erpi wu kin wang kin kenrim. Nga ekii se Jiisas eim nge ek se andilmin wu ombu kin pei wang kin kenik.

⁸ Am ekii se mendpil, nanim Pol Jiisas na kin wang kenj. Nimbil erang na ek se andilmin wu ekii se mendpil tonu onj. Na nam kangil kembis kun ka mil tonu onerir mon. Yi mil ku, Jiisas Owundu na kin om ei, na kenj ele ei, jep ol mil endi na kenj. Kunum ei, na Gos tilap wumb kin ol embin tui erip ngunj.

⁹ Pe na nam Jiisas nge ek se andilmin wu ombu ei kin, wu num mon; na kembis wii mil mendpil tuk onj. Pe na nanim Jiisas nge ek se andilmin wu, ningii wu mil mon. Nimbil erang nanim Gos nge tilap wumb mulnjung ei, top er kis mondup kin, nga sip, kan ngop kin, yi enj.

¹⁰ Ba Gos eim nge noman ka na kin ngopu, sim konu ele, na mol. Pe yi nge na mol. Gos eim nge noman ka na kin ngum ei nge, mong tumba mil wii punerim mon. Na Pol kongun dinga enj kin, Gos nge ek se andilmin wumb eipi, Gos nge kongun ka enjing ei, to mani kindinj. Ba kongun ei, na nanim nge dinga ele enenj mon. Ba Gos eim nge noman ka na ngang kin, paki topu, tep to enjpil.

¹¹ Yi peng kin, Gos ek ka ei nge na kin tor wang enim piinjing min; ek ka ei nge en enim Gos ek se andilmin wumb eipi kin tor wang piinjing ei ek endi pinalim mon. Ei sin pei ek ka ei nipin, tor kindpin kin, enim ngonmun. Ek ka ele, enim pii gii ninjing ei, ek endi ka wii palim.

Nga Ekii Se Kulii Wumb Angk Tonu Ongii

¹² Pe nga sin ek ka ni tor kindinmin ei, Krai eim kolpu, nga angpi, opu konj tonu om. Pe nimbi erang enim kombur wumb molk, kulngii wumb ei nge angk, tonu ok, konj punerngii mon pa nilmin.

¹³ Ba pe kulii wumb angk, tonu ok konj punerngii ei, keimi pim kin, ei Krai eim angpi opu, konj punerim mon ku.

¹⁴ Krai kolpu, nga angpi, opu konj punerim kin, sin ek ka ei ni tor kindpin, enim ngumun ei, epi wii mi pimba. Nga enim pii gii ningii ei, epi wii mi pimba ku.

¹⁵ Ei am keimi pimba ku; nga sin ek ni tor kindpin ngonmun ei, Gos kin ek kend topun ngonmun. Nimbi erang sinim Gos eim ek ninmin yi mi, Gos eim Krai kolpu peng erpi, eim sipi konj kindim ek ei ninmin. Ei nga, Gos eim Krai erpi sipi, konj kindnerim pim kin, kapli pe nga keimi, kulngii wumb ei nga angk, tonu ok, konj punerngii mon ku.

¹⁶ Pe nga Gos wumb kulnjung wumb ei, nga tonu ok, konj mulenjing pim kin, keimi yi ku, Gos Krai eim angpi, tonu opu, nga konj punerim mon ku.

¹⁷ Pe Gos Krai eim angpi, tonu opu nga konj sinerim pim kin, nga enim nge pii gii ninmin ele nge, epi paki tunermba mon. Enim nga ol kis elmin ol ei kumep kis singii nge molmun.

¹⁸ Ei nga yi ku, Krai nge pii gii ninjing wumb ei kolk, wii puk, am punmun.

¹⁹ Pe sinim yi mi mendpi ni piinmin ei, sinim mei ele noman konj molmun kunum ele, sinim Krai eim kin pii gii nipin kin, orung omba nge

kui er mołmun. Nga wumb kombur wumb eipi kin kaimb kultmun ei, kembis mił ba. Nga wumb ei sinim kin kaimb owundu kis kulk ngungii.

²⁰ Ba ei keimi mendpił, Krais kolpu, nga angpi, tonu opu, nga konj tonu sim. Nga wumb kolk, or mił palmin wumb ei, Krais eim konj tonu opu, eim kuni mong kumna mił topu, peni ele tor om. Ei yi mił ku, Gos wumb kolk, palmin wumb ei, erang kin, angk tonu ok, nga konj pungii ku.

²¹ Ei yi mił, wu endeim Andam mendpił erang kin, wumb pei ol kis ele, kulngii ol ei tonu om. Yi mił ku, nga wu endeim mendpił Jiisas erang kin, wu pei kolk, nga angk, tonu ok, nga konj tonu ongii.

²² Ei yi mił, kulii ol Andam erang kin, sinim wumb pei koltmun. Ei yi mił ku, nga Gos nge tilap wumb Krais kin o ende puk, mołmun wumb ei, kulngii ei erpi sipi kin, nga konj tonu simba.

²³ Ba wumb pei endeim endeim ni, en enim nga angk, ok konj puk erngii ei, en enim kunum tangpi simba mił, ku erngii. Krais eim kumb se mendpił erim. Nga mering wumb ni, eim nge wumb tilap ei, eim nga orung omba kunum ei, wumb ei tonu nga konj ongii.

²⁴ Pe nga kunum poru nimba kunum ei, epi kanim kanim pei poru nimba kunum ei, Krais eim kapli, opu orung wumb pei tep elmin wumb ei nin, nga gapman kongun enmin ei nin, nga dinga kanim kanim ele, kongun enmin ei pei topu mani kindpi, tep er mołum konu ei, pei sipipi kin, Arim Gos ngumba.

²⁵ Ei yi mił, Krais eim tep erpi, mołpu pang, kunum ele, eim opu orung wumb pei to mani

kindpi kin, Krais eim simb ele kamb mandring kindmba.

²⁶ Pe am ekii se mendpił opu orung epi ombu ele, wumb koltmun ol ei, to mani kindpi kin, nga ei poru nimba ku.

²⁷ Gos nge eim ek ka ele yi ninim, “Gos eim epi kanim kanim pei sipi, eim simb ele kamb mandring kindpi erang kin, eim epi ombu tep erpi mułmba. Gos ek keimi ei peni ele pałim ei, sinim piınmin. “Epi kanim kanim pei,” ninim ek ei, Gos Krais kin sipi to mani kindpi kin, ninanim mon. Ba Gos ei eim mendpił Krais kin mandring mulermba mon. Ei eim epi kanim kanim pei Gos eim Krais simb ele kamb mandring kindang kin, tep enim.

²⁸ Ba ekii se kunum ele, epi kanim kanim pei sipi kindang kin, Krais eim tep ermmba. Erpi kin, nga kaplı Gos Kingam Krais ei eim Arim Gos kin kirkar er pupu mułmba. Ok, Gos eim erang kin, Krais epi kanim kanim pei tep enim; ba pe nga, Gos eim Krais nin, epi kanim kanim pei tep erpi mołpu kin, kumb ele mendpił mułmba.

²⁹ Pe nga ek ei wumb kułngii nga angk tonu konj ongii keimi pinerim kin, kaplı wumb kombur noł pek wumb kułnjung wumb ei nge, paki tungii nge elmin ol ei, wii mił mułmba. Pe nga keimi mendpił, wumb kułii kombur angk, tonu konj punerngii. Mon pim kin, kaplı wumb noł pek ei nge, wumb kułii paki tungii mił nenj?

³⁰ Pe nga ek ei keimi pinerim kin, sin sinim ek se andiłmin wumb kin, ek ni tor kindmin kunum kunum ele, sin to kis mundmba konu ele, tuk pupun pupun enmin ei, wii mił enmin min?

³¹ Angnan no! Krai Jiisas sinim nge Owundu enim eim kin o ende puk mołmun ei nge, na enim embe ambıl tonu kindip ngond. Ek ei keimi! Nga yi ku, na ek dinga nip ngond, ei kunum kunum na opu orung wumb kin kułmbii erip erip end.

³² Pe na ek ekin mıł nimbii end. Epeses konu owundu eke, na wumb ka simbii mıł epi ombu kin ek mıł erip erip enj. Epi ei nge oł enj ei, wii mıł pim kin, kaplı kułngii wumb nga angk tonu konj punerngii. Ba nga keimi Gos wumb kulii wumb nga angk, ok nga konj tonu punenjing pim kin, kaplı ek ei wumb niłmin mıł kun ka mułmba ku. “Sinim kuni ni, noł nopun, ka piipin kin, kaplı topuł sinim kułmun poru nimba,” wumb yi mıł niłmin.

³³ Enim kaplı, kanik wiik tangin kin, wumb kombur ek ei nge nik kin, enim to wulu kindik, si kindnerngii mon! Wumb oł kis ełmin wumb ei erangin kin, nga wumb oł kun ka erik mołmun wumb oł ei nge, erik kis mondunmun.

³⁴ Pe enim noman wulu punum oł ei, si kindik kin, kun ka mułngii. Molk kin, oł kis enmin oł ei, nga enerngii mon! Na nind ek ei, enim piyei! Enim mołmun wumb kombur, Gos kin pii poł tunanmin. Na nind ek ei nge, enim singambil singii, nip nind.

Kolk, Nga Tonu Ok, Konj Puk, Ngenj Konj Eipi Mił Singii

³⁵ Ba wumb endi yi kii simba koltmun wumb ei, nga angik, tonu ok, nga konj pungii mıł nenj? Kulii wumb ngenj nipe ngenj endi siłangin kin, nga tonu konj ołangin?”

³⁶ Pe na enim kin ek yi mił nind. En enim noman pinałim wumb! Pe keimi, enim kuni mong endi mer mei ele telangin kin, ei tonu op, mun onermba; ba kumb se kuni mong ei kołpu pendpi kin, nga mun omba.

³⁷ Pe nim mer mei ele, kuni emb endi talkin, pendin kuni mong ei, ekii se mong tumba mił ei mon! Pe kuni kinapi mong emb endi min, kuni emb kanim eipi endi, nim telin ei tonu opu, kuni nipe kuni endi, mong tumba nikin telin?

³⁸ Ba Gos eim kuni ei nge, nipe ngenj endi simba ei, eim noman ele piim mił, ku ngonum kuni mong ombu, en enim ngenj pałim mił ku ngonum.

³⁹ Nga epi kanim kanim pei, en enim ngenj ei, pei kanim ende minj pep punanim mon. Wumb ngenj ei, en enim ngenj kanim ende pałim, nga kung kanim kanim ei ngenj endi eipi pałim. Nga kei ombu, en enim ngenj pałim ei, kanim endi eipi pałim. Nga omu ombu, en enim ngenj kanim endi nga eipi pałim ku.

⁴⁰ Pe nga tonu epin konu ele epi ombu, ngenj salim; nga ya mani mei ele epi ombu, yi ku ngenj salim. Ba epin konu ele epi ombu, ngenj tilang ka wii kanim endi salim. Nga ya mani mei ele konu epi ombu, ngenj kanim eipi salim.

⁴¹ Nga eni ei, eim nge tilang kanim endi salim. Nga oi ei, eim nge tilang eipi endi salim; nga kor kanjip ei, eim tilang eipi endi salim. Nga kor kanjip en enim mołmun ombu, en enim tilang ombu pepi kin, kanim kanim kindnim ei, en enim kin pałim.

⁴² Ei sinim yi mił ku, kulnjung wumb nga angik, tonu ok, nga konj pungii wumb ei, ngenj sipik,

tukpu tonmun kunum ei, ngenj ei pupu nga mei telmba. Ba nga angk, tonu ok, nga konj muŋgii ei, en enim ngenj ei purnermba mon ba; kunum kunum konj ka muŋmba.

⁴³ Pe ngenj kui tonmun kunum ei kis moŋpu, ngenj ei wumb keningii ka pinerim; nga dinga pinerim ku. Ba ngenj nga angk, tonu ok nga konj pungii kunum ei, ngenj tiŋang ka simba; nga ngenj dinga pimba ku.

⁴⁴ Pe ngenj kui tonmun kunum ei, mei ele nge ngenj; ba ngenj angk, tonu ok, nga konj pungii kunum ei, tonu epin konu ele nge ngenj. Nga ngenj ei nge mei ele, keimi ngenj mendpiŋ pim kin, ei yi miŋ ku, nga tonu epin konu ele nge ngenj, yi ku keimi simba.

⁴⁵ Ei nge ku, Gos eim nge ek ka ele ok puŋum yi miŋ ninim, “Wu kumna ei, Andam ei mei ele tonu orum ei, wumb miŋ, no pepi, yi erpi multum. Nga ekii se Andam Kraiŋ ei, eim noman konj puŋwu ei, eim wumb ei noman konj ele ngoŋum.

⁴⁶ Ba ei tonu epin konu ele nga epi ombu ngenj ei, kumb se onanim mon; ba mei ele nge epi ombu ngenj mendpiŋ ei, kumb se onum. Wang kin, nga ekii se tonu epin konu ele nge epi ombu ngenj ei, bultundung onum.

⁴⁷ Pe kumb se wu Andam nge ngenj ei Gos mei mendpiŋ sipi eririm. Ba nga ekii se wu Andam Kraiŋ ei, tonu epin Gos mani kindang om.

⁴⁸ Wumb ya mani mei ele wumb ei, en enim wu kumb se mei ele eririm ei, ende miŋ, en enim yi miŋ moŋmun. Nga wumb tonu epin wumb ombu, en enim wu endi tonu epin mani om ende miŋ, en enim yi miŋ ku moŋmun.

⁴⁹ Nga pe, sinim wu kumb se mei ele eririm ei, kumb ningil mił wu kin sinim yi mił ku mołmun. Nga yi mił ku wu ekii se tonu epin mani om wu Krai ei kin, sinim yi mił ku mułmun.

⁵⁰ Na enim kin ek ei yi mił nind. Angnan no! Pe mei ele ngenj wumb ei, Gos epi ka wii er ka erim ei sinerngii, nga Gos eim tep erpi mołum konu ele tuk punerngii mon. Nga purmba epi endi nin, purnermba epi endi ei nin, konu ende tuk punerngii mon.

⁵¹ Enim kom se piyei! Ek koi erpi pałim ek ei, na enim kin nip ngumbii end. Ei sinim pei kulermin. Pii gii wumb kombur mułangin kin kupam ei Jiisas orung omba. Wang kin, Gos sinim pei erang kin, sinim ngenj kanim eipi mił endi sipin kin mułmun.

⁵² Ei sikir mił sinim ningil kepai tonmun ei, nga konu poru nimba kunum ei, nga ekii se beli epin mani ei ek tengmba. Ek tingang kin, koltmun wumb ei, angk tonu ok, ok konj puk kin, nga kulerngii mon! Wumb konj kunum kunum mułmun. Nga sinim konj mołmun wumb pei, Gos erang kin o pun, ngenj kanim eipi mił endi sipin kin, mułmun.

⁵³ Ei yi mił, pe nga ngenj kułmba ngenj ei, Gos erang, ngenj kanim eipi mił opu, ngenj konj oł kun ka mił simba. Ei kułngii nge ngenj ei, Gos erang, ngenj kanim eipi mił opun simin ei, kunum kunum konj mułmun.

⁵⁴ Keimi, ngenj ei purmba; ba nga ngenj ei, Gos erang, ngenj ei kanim eipi mił opu mołpu kin, kunum kunum konj mułmba. Ngenj ei kułmba ngenj ei, Gos erang, opu ngenj kanim eipi sipi

ngang kin, noman konj ol kun ka er mulmba. Kunum ele, sinim Gos ek pul palim mil, tonu wang kenmin. Nga ek yi mil ninim, “Gos eim mei ngenj kulii ol ei, to mani kindpi poru nim.”

⁵⁵ “Ngenj kulii ol ei nge, dinga opu, wumb pei to mani kindmba nge dinga ei, poru nimba mil nenj? Ngenj kulii ol ei, eim kileng mul dinga mil mundum ei sinim wumb nga kumbii kis ngumba, mil nenj?”

⁵⁶ Kulngii ol ei, eim nge dinga ngenj kumbii ngopu kin, ol kis nge kumep kis ei kin sim, ol kis ei, eim nge dinga ei, mer Gos lo ele palim.

⁵⁷ Ba sinim Gos kin ka piipin ngumun ei nge, sinim nge Owundu Jiisas Krai sinim dinga ngang kin, epi tal ol kis nin, kulii ol ei, to mani kindpin ermin ei, sin yi ku enjpin.

⁵⁸ Yi peng kin, sinim keimi piinmin, kulii ol ei Krai to mani kindim. Nanim angnan nol, enim pii gii ele nge, dinga mendpil angk mulngii. Nga kunum kunum, en enim Gos Owundu eim nge kongun ngum ei, kun ka er dinga kindik kin, erik pungii. Nimbil erang enim piinmin ei, Gos Owundu eim nge kongun enim enmin ei, wii mil endi energii mon!

16

Enim Ku Nin Epi, Gos Kin Pii Gii Wumb Eipi Ku Sinalim Wumb Ei Ngungii

¹ Pe mund ka ku ei nge sipin, Gos nge wumb tilap Juriya konu ele molmun ei paki tumun. Ei enim na ninj mil, ekii sik erngii ei, na Galeisiya

men ngii ele pei mołmun wumb ei, na erei ninj wumb ei, yi ekii sik enjing.

² Ei yi mił, pe kor owundu kunum kunum tangip simba kunum ei, wumb endeim endeim ni, en enim kaplı, ku kombur mok tok, eipi kindik singii. Singii ei, wumb endi eim kongun erpi, ku simba mił, eim ngii konu ele tongndung sim mił ngumba. Yi erpi kin, tongndung kindpi kin, sep mułmba. Mułmba ei, na ombii kunum ei, enim ku mok tok ngunerngii mon; ba enim ok, mok tok, eipi kindik kin, singii ku ei simbii.

³ Na ekii se, enim kin op pendip kin, en enim wu kombur pungii nik, to tonu kindik, mundngii. Wu ombu, mon endi ek yi mił ni puls. Enim piinmin wu ei, to tonu kindpin wu ei, epi ombu sik tunmun. Nga enim ku nin epi, ka wii ombu ngumun nik kin, sinjing epi ombu, se mengk kin, Jerusalem wumb mołmun konu ele sipngii.

⁴ Pe nga, na bii mił endi pim kin, nga kaplı wu ombu na kin tep topun bin.

Pol Eim Yi Ermbii Ni Noman To Piim

⁵ Pe na enim kin ombii ei, ekii se ombii; ba kumb se, na Mesaroniya konu ele tuk pup kin, nga op enim kin ombii. Ei kaplı. Nimbił erang na Mesaroniya konu ele kumb se tuk pup ombii, ni piind.

⁶ Pe na kunum kombur ni, enim kin no pep mułmbii min, nga wii sepi, jii owundu nimba kunum ei, enim kin mułamb kin, nga kunum ei poru nimba kunum ei, enim na paki tangin kin, nanim bii onj andlam ei bii. Nga mering, konu jili mił endi bii ei, ekii se bii.

⁷ Na nanim enim kanip pendip kin, nga sikir bii ni piinand, mon. Ba na enim kin Ei Gos Owundu eim, na yi enjii ni piim kin, kapli yi ermbii.

⁸ Ba na nanim ya Epeses konu ele mulmbii ni piind. Mulamb kin, Gos Gui Ka mani orum kunum tonu omba kunum ele, noman to piipin yi er mulmun.

⁹ Nimbil erang, Gos Owundu eim erang kin, na kin andlam owundu aki topu kindang salim. Seng kin, na kongun owundu peng ei, kapli yi eramb kin mong peng, wumb pei pii gii nilangin kin, Gos nge opu orung wumb pei, na kongun end andlam ei ondu ngumun nik enmin. Yi mil erang, na ya konu mulmbii, ni piind.

¹⁰ Kunum endi, Timisii enim molmun konu ele om kin, enim kapli piik kun erik, oi a nik, se tuk sik, yi erangin kin, eim nanim wumb kin ngii konu mol ni piip kin, noman emin peng mulmba. Nimbil erang eim Gos Owundu nge kongun erpi molum ei, yi mil ku, na kongun yi erip end mil, eim yi elim.

¹¹ Yi mil kapli, wumb endi, eim kin wu wii mil endi ni piik kin, kan mani kindik kin, bul ngok enerngii mon! Enim kapli, eim paki tangin kin, ei nam mol konu ele orung omba. Yi erangin kin, eim noman emin peng opu kin, nam mol konu ele, angnan nol kin ouni ongii nge, kui er mol.

¹² Ei nge, sinim nge enginjpin Apolos, na eim 'Pui' a nil, nga kunum kopur, eim opu, enim kenmba dinga nip nil. Nil ei, angnan nol kombur kin tep to ongii ba; akip kunum ele mendpil, ombii ni noman yi, to piinalim mon. Ba eim omba

kunum endi, tangpi sepi nim kin, kapli eim enim kin omba.

Pe Ek Nip Poru Nimbii End

¹³ Kan kun erik molk, en enim Jiisas Owundu kin pii gii ele, dinga angik, wu noman dinga kindik kin, wu mendpil mulngii ei, am dinga mendpil kindik mulngii!

¹⁴ Kongun min epi kanim kanim pei enim ele, noman kulk ngok enmin ol, yi mił erngii.

¹⁵ Angnan nol, enim piinmin ei, Sepanis kin, eim nge ambim kingam ambiam nol tilap ei, en enim Akeiya konu ele, pii gii kumna wumb ninjing. En enim noman ele, Gos nge tilap wumb paki tok kin, Gos nge kongun dinga erik molmun.

¹⁶ Na enim noman ele to konj kindimbii ei nge, wumb ei, enmin ol ka ei nin, nga wumb kombur piki tok, tep tok, kongun enmin ei nin, wumb ei kongun dinga elmin ei nge, enim mandring molk, ekii sik erngii!

¹⁷ Na nanim yi nge, ka piip, Sepanis nin, Posunasus nin, Akaikis na kin onjung. En enim na kin ok, na paki tunjung. Nimbil erang enim ya na kin mulelangin kin, enim na paki tulangin ku; ba enim na kin mulenjing. Yi mił wumb ei sinim paki yi mił tunjung.

¹⁸ En enim na noman emin ka pendnjing kin, na ka piinj. Nga enim noman emin ka pendnjing ku. Yi mił ku, enim wumb yi nge embe ambil tonu kindngii.

¹⁹ Pe Gos tilap wumb Eisa konu owundu orung orung ya tuk molmun wumb ombu, enim kin ek ka nik, onmun nik enmin. Nga Akuila kin ambim

Periska, nga Gos nge tilap wumb kombur ngii konu ele kulou tok enmin wumb ei, enim kin ek ka nik, onmun nik kin, Gos Owundu nge embe ele, nik ngok enjing.

²⁰ Nga pii gii ninjpin nge enginpin nol, ya ele pei molmun ei, en enim yi ku, 'Ek ka nik, muleiyo,' nik enmin. Pe en enim engnjing endi kin nga engnjing endi ngunj kangilk, kaimb sik erngii. Nga enim 'Muleiyo' nik erngii.

²¹ Na Pol wu mon pulum wu ei kin, gal pipe kin ei sip, na nanim angil ele mon ei poru nimba nge pulup kin, enim kin 'Ek ka' nip, 'Muleiyo' nip ngop end.

²² Wumb nii endi, eim Jiisas Owundu kin noman ngunermba wu ei, Gos Owundu eim omba kunum ei, top kis ermba. Jiisas Owundu eim sikir orung omba.

²³ Jiisas Owundu eim nge noman ka wii enim kin wii ngopu mulmba.

²⁴ Na enim Jiisas Kraiss kin pii gii ninjing wumb ei kin, na noman ka ngond. Ei keimi!

Gos Nge Ek Ka Ei Sinim Kin Ngolum
The New Testament in the Nii Language of Papua New
Guinea

Nupela Testamen long tok ples Nii long Niugini

copyright © 1980 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Nii

Dialect: Central Wahgi

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2018-04-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Mar 2025 from source files dated 31 Aug 2023

57529bce-9e23-5350-904d-243a1b359818